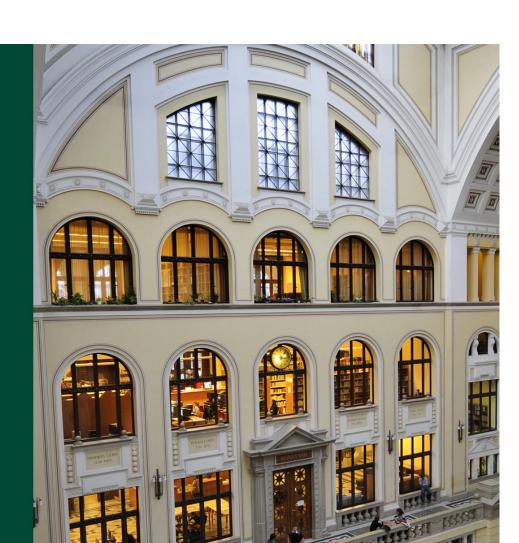
2) Adatkezelés alapjai

Dr. Szilágyi Gábor

Szakirodalmi forrás: Zavodnyik József - A Nemzeti Adatvédelmi és Információszabadság Hatóság általános adatvédelmi rendelettel (GDPR) kapcsolatos 2019-es értelmezései

Mi is az a GDPR?

- Az Európai Unió általános adatvédelmi rendelete. (General Data Protection Regulation)
  - Európai Parlament és a Tanács (EU) 2016. április 27-i 2016/679 rendelete a személyes adatok kezelése vonatkozásában az egyének védelméről és az ilyen adatok szabad áramlásáról, valamint a 95/46 EK irányelv hatályon kívül helyezéséről.
- Kettős cél:
  - 1. Személyes adatok védelmére vonatkozó követelmények modernizálása és hatékonyabbá tétele
  - 2. A szabályozás európai szintű egységesítésével a személyes adatoknak az EU-n belüli áramlásának biztosítása.
- Európai Unió Alapjogi Charta 8. cikk > személyes adatok védelme mint alapjog

Evidenciák

- A GDPR nem igényel és nem is tűr tagállami ratifikációt
  - saját jogszabályban nem ismételhető meg
  - A GDPR hatálya alá tartozó adatkezelésre csak akkor alkothatnak jogszabályt ha azt kifejezetten a GDPR megengedi
- Tehát van-e tagállami szabályozás ?

Területi hatály

- (1) E rendeletet kell alkalmazni a személyes adatoknak az Unióban tevékenységi hellyel rendelkező adatkezelők vagy adatfeldolgozók tevékenységeivel összefüggésben végzett kezelésére, függetlenül attól, hogy az adatkezelés az Unió területén történik vagy nem.
- (2) E rendeletet kell alkalmazni az Unióban tartózkodó érintettek személyes adatainak az Unióban tevékenységi hellyel nem rendelkező adatkezelő vagy adatfeldolgozó által végzett kezelésére, ha az adatkezelési tevékenységek:
- a) áruknak vagy szolgáltatásoknak az Unióban tartózkodó érintettek számára történő nyújtásához kapcsolódnak, függetlenül attól, hogy az érintettnek fizetnie kell-e azokért; vagy
- b) az érintettek viselkedésének megfigyeléséhez kapcsolódnak, feltéve hogy az Unió területén belül tanúsított viselkedésükről van szó.
- (3) E rendeletet kell alkalmazni a személyes adatoknak a nem az Unióban, hanem olyan helyen tevékenységi hellyel rendelkező adatkezelő által végzett kezelésére, ahol a nemzetközi közjog értelmében valamely tagállam joga alkalmazandó.

Személyi hatály

 A GDPR hatálya minden adatkezelőre kiterjed függetlenül attól, hogy a honlap üzemeltetője nagyvállalat, kis- vagy középvállalkozás, esetleg magánszemély. A magánszemély által üzemeltetett kamera/kamerarendszer által folytatott adatkezelés is a GDPR hatálya alá tartozik, ha az nem minősül háztartási adatkezelésnek.

Tárgyi hatály, az adatkezelésnek minősülő műveletek

• Annak eldöntése során, hogy egy adatkezelés a GDPR tárgyi hatálya alá tartozik-e, a GDPR 1. és 2. cikkében foglaltak képezik a kiindulópontot. A GDPR hatálya nem terjed ki például az adatvédelmi reform másik elemét képező bűnügyi adatvédelmi irányelv hatálya alá tartozó adatkezelésekre. Ezzel szemben például a munkahelyi e-mail fiók, továbbá a munkavállaló rendelkezésére bocsátott laptop, illetve telefon adattartalmán mint személyes adaton elvégzett bármely művelet a GDPR hatálya alá tartozó adatkezelésnek minősül.

Tárgyi hatály, az adatkezelésnek minősülő műveletek

- Csak olyan adatkezelésre terjed ki tehát a GDPR hatálya, amely
- természetes személyekre vonatkozik;
- részben vagy egészben automatizált módon történő adatkezelés;
- nem automatizált módon történő olyan adatkezelés, amely valamely nyilvántartási rendszer részét képezi, vagy annak részéve kívánják tenni; valamint
- amely az uniós jog hatálya alá tartozó tevékenységhez kapcsolódik.
- Nem alkalmazandó a GDPR olyan adatkezelésre, amely
- a közös kül- és biztonságpolitika tárgykörébe tartozik;
- bűncselekmények felderítéséhez, megakadályozásához, közbiztonsághoz kapcsolódik;
- kizárólag személyes vagy otthoni tevékenység keretében végzik.

Tárgyi hatály, az adatkezelésnek minősülő műveletek

- Az általános adatvédelmi rendelet fogalommeghatározásai alapján a munkahelyi e-mail fiók, továbbá a munkavállaló rendelkezésére bocsátott laptop, illetve telefon adattartalma személyes adatnak, a személyes adaton elvégzett bármely művelet pedig adatkezelésnek minősül. Ettől elkülönülő kérdés, hogy a személyes adatok, illetve az adatkezelés kizárólag a munkavégzéssel, annak céljaival függ össze, vagy magáncélból történik, ami az adatkezelő személyének, illetve az adatkezelés jogszerűségének megítélésekor bírhat jelentőséggel.
- (NAIH/2019/769.)

Személyes vagy otthoni tevékenység keretében végzett adatkezelés (a "háztartási kivétel")

- Egyes fontosabb megállapítások összefoglalója:
- A GDPR nem alkalmazandó a személyes adatok kezelésére, ha azt természetes személyek kizárólag személyes vagy otthoni tevékenységük keretében végzik. A "háztartási kivétel" alkalmazásának feltétele, hogy az adatkezelést ne lehessen összefüggésbe hozni semmilyen szakmai vagy üzleti tevékenységgel. A "háztartási kivételek" közé tartozik többek között a levelezés, a címtárolás, valamint az említett személyes és otthoni tevékenységek keretében végzett, közösségi hálózatokon történő kapcsolattartás és online tevékenységek. Nem tartoznak ugyanakkor a háztartási kivételek közé például a közösségi médiafelületeken nyilvánosan megosztott tartalmak (pl. egy személy társkereső oldalon használt, képmást is tartalmazó profiljának egy nyilvános Facebook-csoportban történő megosztása).

Megfelelés az általános adatvédelmi rendeletnek – a rendelet alkalmazásának időpontját megelőzően megkezdett adatkezelés esetén

- Egyes fontosabb megállapítások összefoglalója:
- 2018. május 25. napjától az adatkezelésre a GDPR szabályait kell alkalmazni, és az adatkezelőknek a GDPR alkalmazásának időpontja előtt megkezdett adatkezeléseiket a GDPR hatálybalépésének időpontjától – 2016. május 24. napjától – számított két éven belül összhangba kellett hozniuk a rendelettel.
- 2018. május 25-ét követően az adatkezelő feladata a már meglévő, folyamatban lévő adatkezelésekre vonatkozó tájékoztatók GDPR-nak való megfeleltetése. Ezzel kapcsolat ban az adatkezelőnek a változásokról az érintetteket külön értesítenie nem szükséges.

Az érintett

 "személyes adat": azonosított vagy azonosítható természetes személyre ("érintett") vonatkozó bármely információ; azonosítható az a természetes személy, aki közvetlen vagy közvetett módon, különösen valamely azonosító, például név, szám, helymeghatározó adat, online azonosító vagy a természetes személy testi, fiziológiai, genetikai, szellemi, gazdasági, kulturális vagy szociális azonosságára vonatkozó egy vagy több tényező alapján azonosítható;

A kiskorú érintett

A személyes adatok védelme mint személyiségi jog az érintett által gyakorolható, így a GDPR szerinti, az adatokhoz való hozzáférés jogát az érintett, tehát nagykorú cselekvőképes személy esetén maga, vagy kiskorú esetén a törvényes képviselője gyakorolhatja. A gyermek adatainak kezelésére vonatkozó tájékoztatási/hozzáférési kérelmeket tehát törvényes képviselőként a szülői felügyeletet gyakorló szülő nyújthatja be. Egészségügyi intézményben az újszülött fotózásához a szülei által – mint a cselekvőképtelen gyermek fényképének elkészítéséhez – maga a szülő mint törvényes képviselő adhatja meg a hozzájárulást.

Az egyéni vállalkozó személyes adatainak kezelése

- Az egyéni vállalkozói tevékenység megkezdésének feltétele, hogy az erre irányuló szándékot a természetes személy bejelentse, és a nyilvántartást vezető szerv a természetes személyt nyilvántartásba vegye. Az egyéni vállalkozóról és az egyéni cégről szóló 2009. évi CXV. törvény meghatározza a nyilvántartandó adatkört, illetve az egyéni vállalkozók nyilvános adatait. Az egyéni vállalkozónak a törvény alapján bárki által megismerhető személyes adatai közérdekből nyilvános adatok.
- Az egyéni vállalkozók nyilvánosságra hozott adatai esetén az adatkezelési cél a forgalom biztonsága, valamint az, hogy bárki felvehesse a kapcsolatot az érintettel, ám szorosan csak a vállalkozási tevékenységgel kapcsolatos kommunikáció céljából.

Személyes adatok

"személyes adat": azonosított vagy azonosítható természetes személyre ("érintett") vonatkozó bármely információ; azonosítható az a természetes személy, aki közvetlen vagy közvetett módon, különösen valamely azonosító, például név, szám, helymeghatározó adat, online azonosító vagy a természetes személy testi, fiziológiai, genetikai, szellemi, gazdasági, kulturális vagy szociális azonosságára vonatkozó egy vagy több tényező alapján azonosítható;

Személyes adatok

- A személyes adatok különleges kategóriáinak kezelése
- (1) A faji vagy etnikai származásra, politikai véleményre, vallási vagy világnézeti meggyőződésre vagy szakszervezeti tagságra utaló személyes adatok, valamint a természetes személyek egyedi azonosítását célzó genetikai és biometrikus adatok, az egészségügyi adatok és a természetes személyek szexuális életére vagy szexuális irányultságára vonatkozó személyes adatok kezelése tilos.

Személyes adatnak minősülő információk

 A személyes adat fogalmába az ún. "pszeudonim" vagy álnevesített személyes adatok is beletartoznak, mint az e-mail vagy IP cím akkor is, ha nem tartalmazza a természetes személy valódi nevét. Személyes adatnak minősül továbbá például a munkavállaló rendelkezésére bocsátott munkahelyi e-mail fiók, laptop, telefon adattartalma.

Az adóazonosító jel mint személyes adat

 Az adóazonosító jel olyan szakrendszeri azonosító, amely kizárólag arra a célra szolgál azon jogviszonyokban, amelyek kapcsán azt létrehozták, azt más céllal felruházni, annak többletjelentést adni nem lehet, utóbbiak ugyanis ellentétesek lennének az univerzális azonosító szám alkotmányjogi tilalmával is.

Az arc, a képmás mint személyes adat

- Egy ember arca, képmása személyes adatnak minősül.
- Amennyiben egy felvétel alapján azonosítható egy természetes személy, akkor az elkészített képfelvétel személyes adatnak minősül. Ugyanakkor még ha az érintett a felvételen nem ismerhető is fel, arca kivehetően nem szerepel, és így a Ptk.-nak a képmás védelméhez biztosított joga nem sérül, a felvétel tartalmazhat egyéb olyan személyes adatokat, amelyek alapján az érintett felismerhető, így az adatvédelemre vonatkozó szabályok a képmás felismerhetetlenségétől függetlenül ebben az esetben is figyelembe veendőek (pl. ha valamely, a képen szereplő személyes tárgy alapján az érintett azonosítható, vagy legalábbis fennáll a lehetősége, hogy valaki ez alapján beazonítsa a "tárgy" tulajdonosát, használóját, birtokosát).

Nyilvánosságra hozott személyes adatok kezelése

 Valamely személyes adat korábban, jogszerűen történt nyilvánosságra hozatala nem teszi jogszerűvé a további adatkezelési lépéseket, így ezen adatok gyűjtését, felhasználását. A célhoz kötöttség elvének a nyilvánosságra hozott személyes adatok vonatkozásában is érvényesülnie kell.

A különleges személyes adatok

- Különleges személyes adatoknak minősülnek például a biometrikus adatok, a politikai véleményre, az érdekképviseleti tagság tényére vagy éppen a mozgáskorlátozottságra vonatkozó adatok.
- A személyes adatok különleges kategóriáinak jogszerű kezeléséhez a GDPR további követelményeket ír elő. A főszabály az, hogy a különleges személyes adatok kezelése tilos. E főszabály alóli kivételeket a GDPR 9. cikk (2) bekezdése tartalmazza, mely kivételek fennállása esetén kezelhetők különleges személyes adatok, feltéve hogy az adatkezelő valamely, a GDPR 6. cikk (1) bekezdése szerinti jogalap fennállását is igazolni tudja.

A közérdekből nyilvános adatok

- Mivel a személyes adatok nem lehetnek közérdekű adatok, azokat csak akkor lehetséges, egyben kötelező bárki számára kérésre hozzáférhetővé tenni vagy – jogszabályi előírás esetén – nyilvánosságra hozni, ha törvény ezen adatokat kifejezetten közérdekből nyilvános adattá minősíti. Egyéb esetben a személyes adat főszabály szerint nem nyilvánosként kezelendő, arra a személyes adatok védelmére vonatkozó általános szabályok vonatkoznak.
- Közérdekből nyilvános adatoknak minősülnek például a cégjegyzék fennálló, illetve törölt adatai, ugyanakkor a cégjegyzékben szereplő személyes adatok kezelésekor, felhasználásakor érvényre kell juttatni a GDPR és az Infotv. rendelkezéseit.
- Az egyéni vállalkozó olyan természetes személy, aki gazdasági tevékenységet folytat, és e tevékenységével összefüggő bizonyos, az egyéni vállalkozóról és az egyéni cégről szóló 2009. évi CXV. törvény által meghatározott személyes adatai bárki által megismerhetőek. Ezen adatok közérdekből nyilvános adatok, amelyek azonban ezen a vonatkozáson túl megtartják személyes adat minőségüket.

Az adatkezelő

 "adatkezelő": az a természetes vagy jogi személy, közhatalmi szerv, ügynökség vagy bármely egyéb szerv, amely a személyes adatok kezelésének céljait és eszközeit önállóan vagy másokkal együtt meghatározza; ha az adatkezelés céljait és eszközeit az uniós vagy a tagállami jog határozza meg, az adatkezelőt vagy az adatkezelő kijelölésére vonatkozó különös szempontokat az uniós vagy a tagállami jog is meghatározhatja;

Az adatkezelő felelőssége

- Az adatkezelésért, az adatvédelmi szabályokból eredő kötelezettségekért főszabály szerint az adatkezelő felelős.
- Ez alól kivétel, amikor egyértelműen egy természetes személy felelőssége állapítható meg azzal, hogy ilyen esetben is, például amikor konkrét természetes személyt neveznek ki, hogy biztosítsa az adatvédelmi elvek betartását, ez a személy nem lesz adatkezelő, hanem annak a jogi személynek a nevében jár el, amely adatkezelői minőségében továbbra is felelős az alapelvek megsértése esetén.

(NAIH/2019/51/11.)

A magánszemély adatkezelői minősége

 Magánszemély által üzemeltetett kamera/kamerarendszer által folytatott adatkezelés a GDPR hatálya alá tartozik, ha nem minősül háztartási adatkezelésnek. Nem tekinthető kizárólag személyes vagy otthoni tevékenység keretében végzett (háztartási) adatkezelésnek az a vagyonvédelmi célú kamerás megfigyelőrendszerrel végzett adatkezelés, amely az adatkezelést végző személy magánszféráján kívülre irányul.

Közfeladatot ellátó szerv

• Az állami és önkormányzati fenntartású egészségügyi intézmények közfeladatot látnak el. Az egészségügyi intézményben, kórházban tartózkodó személyek (akár beteg, akár hozzátartozó, akár munkavállaló) fényképezése főszabályként a beleegyezésükön alapulhat. A kép készítőjének felelőssége annak biztosítása, hogy a felvételen ne szerepeljen egy olyan egyéb személy sem, aki a rögzítéshez, adatkezeléshez nem adta hozzájárulását.

Az adatkezelői minőség helyi önkormányzat esetén

 Az adott helyi önkormányzat székhelyén üzemeltetett biztonsági kamerák adatkezelése vonatkozásában a helyi önkormányzaton kívül a helyi önkormányzat polgármesteri hivatala is szóba jöhet mint adatkezelő. Egy esetleges jövőbeni új adatkezelés megkezdése előtt tisztázandó, hogy a biztonsági kamerás adatkezelés tekintetében a helyi önkormányzat mely szerve mely döntéseket jogosult meghozni, ezzel kapcsolatban hogyan alakul a feladat- és hatáskör elosztása.

Közös adatkezelés

 "adatkezelő": az a természetes vagy jogi személy, közhatalmi szerv, ügynökség vagy bármely egyéb szerv, amely a személyes adatok kezelésének céljait és eszközeit önállóan vagy másokkal együtt meghatározza; ha az adatkezelés céljait és eszközeit az uniós vagy a tagállami jog határozza meg, az adatkezelőt vagy az adatkezelő kijelölésére vonatkozó különös szempontokat az uniós vagy a tagállami jog is meghatározhatja;

Közös adatkezelés

Közös adatkezelők

• Ha az adatkezelés céljait és eszközeit két vagy több adatkezelő közösen határozza meg, azok közös adatkezelőknek minősülnek. A közös adatkezelők átlátható módon, a közöttük létrejött megállapodásban határozzák meg az e rendelet szerinti kötelezettségek teljesítéséért fennálló, különösen az érintett jogainak gyakorlásával és a 13. és a 14. cikkben említett információk rendelkezésre bocsátásával kapcsolatos feladataikkal összefüggő felelősségük megoszlását, kivéve azt az esetet és annyiban, ha és amennyiben az adatkezelőkre vonatkozó felelősség megoszlását a rájuk alkalmazandó uniós vagy tagállami jog határozza meg. A megállapodásban az érintettek számára kapcsolattartót lehet kijelölni.

Az adatfeldolgozó

- "adatfeldolgozó": az a természetes vagy jogi személy, közhatalmi szerv, ügynökség vagy bármely egyéb szerv, amely az adatkezelő nevében személyes adatokat kezel;
- A harmadik országban letelepedett cégek által nyújtott szolgáltatások (többek között a személyes adatok felvételére, tárolására, rendszerezésére, valamint felhasználására történő) igénybevétele – különösen politikai véleményre utaló személyes adatok kezelésével összefüggésben – nagyobb adatvédelmi kockázatot jelent, ezért az a jó gyakorlat, ha az adatkezelés során elsődlegesen a hasonló szolgáltatásokat nyújtó európai uniós cégeket választják, csökkentve ezáltal az adatvédelmi kockázatokat.

Jogeset

A személyes adatok kezelésére vonatkozó elvek

- a) kezelését jogszerűen és tisztességesen, valamint az érintett számára átlátható módon kell végezni ("jogszerűség, tisztességes eljárás és átláthatóság");
- b) gyűjtése csak meghatározott, egyértelmű és jogszerű célból történjen, és azokat ne kezeljék ezekkel a célokkal össze nem egyeztethető módon; a 89. cikk (1) bekezdésének megfelelően nem minősül az eredeti céllal össze nem egyeztethetőnek a közérdekű archiválás céljából, tudományos és történelmi kutatási célból vagy statisztikai célból történő további adatkezelés ("célhoz kötöttség");
- c) az adatkezelés céljai szempontjából megfelelőek és relevánsak kell, hogy legyenek, és a szükségesre kell korlátozódniuk ("adattakarékosság");
- d) pontosnak és szükség esetén naprakésznek kell lenniük; minden észszerű intézkedést meg kell tenni annak érdekében, hogy az adatkezelés céljai szempontjából pontatlan személyes adatokat haladéktalanul töröljék vagy helyesbítsék ("pontosság");

A személyes adatok kezelésére vonatkozó elvek

- e) tárolásának olyan formában kell történnie, amely az érintettek azonosítását csak a személyes adatok kezelése céljainak eléréséhez szükséges ideig teszi lehetővé; a személyes adatok ennél hosszabb ideig történő tárolására csak akkor kerülhet sor, amennyiben a személyes adatok kezelésére a 89. cikk (1) bekezdésének megfelelően közérdekű archiválás céljából, tudományos és történelmi kutatási célból vagy statisztikai célból kerül majd sor, az e rendeletben az érintettek jogainak és szabadságainak védelme érdekében előírt megfelelő technikai és szervezési intézkedések végrehajtására is figyelemmel ("korlátozott tárolhatóság");
- f) kezelését oly módon kell végezni, hogy megfelelő technikai vagy szervezési intézkedések alkalmazásával biztosítva legyen a személyes adatok megfelelő biztonsága, az adatok jogosulatlan vagy jogellenes kezelésével, véletlen elvesztésével, megsemmisítésével vagy károsodásával szembeni védelmet is ideértve ("integritás és bizalmas jelleg").
- (2) Az adatkezelő felelős az (1) bekezdésnek való megfelelésért, továbbá képesnek kell lennie e megfelelés igazolására ("elszámoltathatóság").

Az adatkezelés fő elvei

Amennyiben az egyes hatóságok közvetlenül férnek hozzá olyan állami nyilvántartásokhoz és adatbázisokhoz, amelyek adataihoz egy-egy adott eljárás során szükségük van, ennek technikai megvalósítása során elengedhetetlen, hogy a személyes adatok kezelésére vonatkozó elveket tartalmazó GDPR 5. cikkére figyelemmel az így végrehajtott lekérdezések során meghatározható és nyomon követhető legyen az, hogy ki, mikor, milyen céllal fért hozzá az egyes adatbázisokhoz, milyen adatokat ismert meg, illetve ezen adatok kezelésére a továbbiakban milyen szabályok vonatkoznak.

(NAIH/2019/7539/2.)

A tisztességes és átlátható adatkezelés elve

- Az adatkezelés tisztességes volta a jogszerűséget is magában foglaló követelmény, az érintett információs önrendelkezési jogának, és ezen keresztül magánszférájának, emberi méltóságának tiszteletben tartását jelenti: az érintett nem válhat kiszolgáltatottá az adatkezelővel, sem más személlyel szemben. Az adatalany mindvégig alanya kell hogy maradjon a személyes adatok kezelésével járó folyamatnak, és nem válhat annak puszta tárgyává.
- Az átlátható és tisztességes adatkezelés elve megköveteli, hogy az érintett tájékoztatást kapjon az adatkezelés tényéről és céljairól, továbbá minden olyan információról, amelyek a tisztességes és átlátható adatkezelés biztosításához szükségesek.
- Az átláthatóság elve szerint az érintettek számára átláthatónak kell lennie, hogy mely személyes adataikat mely adatkezelők hogyan kezelik. Az átláthatóság elve megköveteli, hogy a nyilvánosságnak vagy az érintettnek nyújtott tájékoztatás tömör, könnyen hozzáférhető és könnyen érthető legyen, valamint hogy azt világos és közérthető nyelven fogalmazzák meg, illetve ezen túlmenően szükség esetén vizuálisan is megjelenítsék. Ugyanakkor az átláthatóságnak az adatkezelés teljes folyamata során érvényesülnie kell, azaz nemcsak az érintettek tájékoztatásakor, hanem az érintetti joggyakorlásra irányuló kérelmek elbírálásakor, az azokra történő válaszadáskor is.

DEBRECENI

EGYETEM

A célhoz kötöttség elve, a készletező adatgyűjtés

- A célhoz kötött adatkezelés követelménye szerint személyes adatot kezelni csak meghatározott, egyértelmű és jogszerű célból, a céllal összeegyeztethető módon lehet. Ez azt jelenti, hogy az adatkezelés megkezdése előtt konkrétan meg kell nevezni az adatkezelési célt, és ennek megfelelően felmérni, hogy ahhoz mely személyes adatok szükségesek, ezt pedig egyértelműen kell megfogalmazni. Az adatkezelési célhoz képest megfelelő és releváns adatok kezelése tekinthető jogszerűnek, ez alapján biztosítani kell, hogy kizárólag olyan személyes adatok kezelésére kerüljön sor, amelyek az adott konkrét adatkezelési cél szempontjából szükségesek. A személyes adatok az adatkezelés céljai szempontjából megfelelőek és relevánsak kell hogy legyenek, s a szükségesre kell korlátozódniuk.
- A célhoz kötöttség elvének a nyilvánosságra hozott személyes adatok vonatkozásában is érvényesülnie kell, különösen az egyes közösségi oldalakon, illetve közösségi szolgáltatásokkal összefüggésben nyilvánosságra hozott személyes adatok vonatkozásában.

A fokozatosság elve

 A fokozatosság elve szerint az adatkezelőnek a személyes adatok védelméhez való jogot legkevésbé korlátozó módszereket kell alkalmaznia, és csak a legszükségesebb személyes adatokat kezelheti jogszerűen, a jelentősebb korlátozást eredményező módszereket csak akkor alkalmazhatja, ha a kevésbé korlátozóak nem működnek vagy előreláthatóan nagy valószínűséggel nem működnének.

Az adatminimalizálás elve

 A mozgásukban korlátozott személyek parkolási igazolványához kötődő kedvezmény igénybevételének feltételeivel kapcsolatban az adatminimalizálás elvére figyelemmel nem fogadható el, ha a behajtási lehetőséget csak a parkolási igazolvány használata mellett további személyes adatok megadása, rögzítése után teszi lehetővé az adatkezelő.

Az adattakarékosság elve

- Az általános adatvédelmi rendelet szerint az adatkezelési célhoz képest megfelelő és releváns adatok kezelése tekinthető jogszerűnek, ez alapján biztosítani kell, hogy kizárólag olyan személyes adatok kezelésére kerüljön sor, amelyek az adott konkrét adatkezelési cél szempontjából szükségesek.
- Az adattakarékosság elvéből következően vizsgálni kell, hogy a jogszerű adatkezelési célt egyéb eszközzel észszerű, illetve arányos módon el lehet-e érni.

A pontosság elve

- Ha telefonszámra való SMS küldés esetén vélelmezhető, hogy a nyilvántartott telefonszám nem az adatkezelő ügyfeléé, az adatkezelőnek intézkednie kell az adat kezelésének korlátozásáról a helyzet tisztázásáig, az adatpontosság ellenőrzéséig.
- A pontosság elve azonban nemcsak az adatkezelőtől, hanem az adatalanytól is megköveteli a szükséges intézkedések megtételét, tehát szükséges az adatalany együttműködése is, ami szerződéses kapcsolatok esetén a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény 6:62. § (1) bekezdésében szabályozott együttműködési és tájékoztatási kötelezettségre is visszavezethető.
- Az adatpontosság elvéből mindazonáltal nem vezethető le az a kötelezettség, hogy például egy másolat valós tartalmát hitelesítéssel kell igazolnia az adatkezelőnek.

A korlátozott tárolhatóság elve

- A személyes adatok tárolása nem jelent korlátlan ideig történő adatmegőrzést. Az ezzel ellentétes gyakorlat sérti a korlátozott tárolhatóság elvét is sérti.
- A személyes adatok tárolása a lehető legrövidebb időtartamra korlátozódhat, és ennek biztosítása érdekében az adatkezelőnek tényleges törlési vagy rendszeres felülvizsgálati határidőket kell megállapítania. Az időtartam megjelölése nélküli, korlátlan megőrzési idő ún. készletező adatkezeléshez vezet, amely ellentétes a korlátozott tárolhatóság elvével.

Az integritás és bizalmas jelleg elve

 Adatvédelmi szempontból az vizsgálható, hogy az E-ügyintézési tv. szerinti küldeményt esetlegesen megismerték-e illetéktelen személyek, az adatkezelő eleget tett-e az integritás és bizalmas jelleg követelményének.

Az elszámoltathatóság elve

• Az elszámoltathatóságnak az adatkezelő objektív felelősségét és fokozott gondossági követelményét megfogalmazó alapelvi követelménye szerint az adatkezelő felelős az adatkezelés alapelvei érvényesülésének biztosításáért, továbbá képesnek kell lennie arra, hogy az adatkezelés ezen alapelveknek történő megfelelését igazolja. E követelmény alapján továbbá az adatkezelés jogalapjának, az adatkezelés szükségességét megalapozó okok fennállását, az általános adatvédelmi rendelet szerinti feltételeknek történő megfelelést az adatkezelőknek az adatkezelés ideje alatt bármikor (azaz folyamatosan) igazolniuk kell tudni, aminek akkor tudnak alapvetően eleget tenni, ha az adatkezelés minden releváns körülményét, ideértve a jogalap alkalmazása körében adott esetben szükséges döntések körülményeit is, megfelelően dokumentálják, így ezt bármikor az érintett vagy a NAIH rendelkezésére tudják bocsátani.

Az elszámoltathatóság elve

DEBRECENI

- Az elszámoltathatóság elve az adatkezelő által tett adatvédelmi intézkedésekért való felelősségvállalást jelenti, valamint tartalmazza az adatkezelés megtervezésétől kezdődően annak végzésén keresztül az adatkezelési cél megvalósítása érdekében tett valamennyi intézkedést, a személyes adatokhoz való hozzáférést, adattovábbítást és azok adminisztrálását, igazolását. Az elszámoltathatóság elve alapján tehát az adatkezelőnek az adatkezelés teljes folyamata során úgy kell megvalósítania az adatkezelési műveleteket, hogy képes legyen az adatvédelmi szabályoknak való megfelelés bizonyítására. Az elszámoltathatóság elve azonban nem csak általában, folyamat szinten értelmezhető, az valamennyi konkrét adatkezelési tevékenység, egy konkrét érintett személyes adatai kezelésének vonatkozásában is érvényesül.
- Az elszámoltathatóság elve alapján az adatkezelő köteles úgy dokumentálni és nyilvántartani az adatkezelést, hogy annak jogszerűsége utólag bizonyítható legyen. Így például ha az adatkezelés hozzájáruláson alapul, az adatkezelőnek képesnek kell lennie annak igazolására, hogy az érintett hozzájárult személyes adatainak kezeléséhez.

Az osztott információs rendszerek alkotmányossági követelménye, az univerzális azonosító szám alkotmányjogi tilalma

 Az osztott információs rendszerek alkotmányossági követelménye alapján az adóazonosító jel olyan szakrendszeri azonosító, amely kizárólag arra a célra szolgál, azon jogviszonyokban, amelyek kapcsán azt létrehozták, azt más céllal felruházni, annak többletjelentést adni nem lehet, utóbbiak ugyanis ellentétesek lennének az univerzális azonosító szám alkotmányjogi tilalmával is.

Az adatkezelés jogalapja

Az adatkezelés jogszerűsége

DEBRECENI

- (1) A személyes adatok kezelése kizárólag akkor és annyiban jogszerű, amennyiben legalább az alábbiak egyike teljesül:
- a) az érintett hozzájárulását adta személyes adatainak egy vagy több konkrét célból történő kezeléséhez;
- b) az adatkezelés olyan szerződés teljesítéséhez szükséges, amelyben az érintett az egyik fél, vagy az a szerződés megkötését megelőzően az érintett kérésére történő lépések megtételéhez szükséges;
- c) az adatkezelés az adatkezelőre vonatkozó jogi kötelezettség teljesítéséhez szükséges;
- d) az adatkezelés az érintett vagy egy másik természetes személy létfontosságú érdekeinek védelme miatt szükséges;
- e) az adatkezelés közérdekű vagy az adatkezelőre ruházott közhatalmi jogosítvány gyakorlásának keretében végzett feladat végrehajtásához szükséges;
- f) az adatkezelés az adatkezelő vagy egy harmadik fél jogos érdekeinek érvényesítéséhez szükséges, kivéve, ha ezen érdekekkel szemben elsőbbséget élveznek az érintett olyan érdekei vagy alapvető jogai és szabadságai, amelyek személyes adatok védelmét teszik szükségessé, különösen, ha az érintett gyermek.
- Az első albekezdés f) pontja nem alkalmazható a közhatalmi szervek által feladataik ellátása során végzett adatkezelésre.

Az adatkezelés lehetséges jogalapjai

 Az adatkezelő az általános adatvédelmi rendelet 6. cikkének (1) bekezdésében meghatározott jogalapok valamelyikére alapozhatja adatkezelésének jogszerűségét. Ha az adatkezelő az adatkezelést megelőzően nem megfelelően azonosította az adatkezelés jogalapját, az szükségszerűen vezethet az általános adatvédelmi rendelet más rendelkezéseinek a megsértéséhez is.

A különleges személyes adatok kezelésének jogalapjai

A személyes adatok különleges kategóriáinak kezelése a GDPR 9. cikk

 (1) bekezdése alapján főszabály szerint még a GDPR 6. cikk szerinti
 feltételek fennállása mellett is tilos. A GDPR 9. cikk (2) bekezdése
 tartalmazza, mely kivételek fennállása esetén kezelhetők mégis a
 különleges személyes adatok, feltéve hogy az adatkezelő valamely, a
 GDPR 6. cikk (1) bekezdése szerinti jogalap fennállását is igazolni
 tudja. Különleges személyes adatoknál tehát a GDPR 9. cikk (2)
 bekezdésének valamely feltétele is meg kell hogy valósuljon az
 általános jogalapon felül.

Jogalap nélküli adatkezelés

• A jogalap nélkül végzett adatkezelés jogsértés megállapítását eredményezi.

Az adóazonosító jel biztosító általi kezelése jogalapjának hiánya

 Az ún. állami azonosítók, tehát a személyazonosító jel helyébe lépő azonosítási módokról és az azonosító kódok használatáról szóló 1996. évi XX. törvény alapján az azonosító kódok – köztük a természetes személyek adóazonosító jele – csak törvény felhatalmazása, ennek hiányában az érintett előzetes írásbeli hozzájárulása, illetőleg az ügyintézési rendelkezésben tett hozzájárulása alapján használható fel.

A korábban hatályos Infotv. rendelkezése mint az adatkezelés jogalapja

 2018. május 25. napjától a személyes adatok kezelésére az általános adatvédelmi rendeletet kell alkalmazni az Infotv. 2. § (2) bekezdésében megjelölt rendelkezésekben meghatározott kiegészítésekkel. Így a személyes adatok kezelésének jogalapja tekintetében is az általános adatvédelmi rendelet szabályai alkalmazandók. Ebből következően 2018. május 25. napját követően Infotv. szerinti jogalapra jogszerűen nem lehet hivatkozni.

Az érintett hozzájárulása az adatkezeléshez

- Az adatkezelés jogszerűsége
- (1) A személyes adatok kezelése kizárólag akkor és annyiban jogszerű, amennyiben legalább az alábbiak egyike teljesül:
- a) az érintett hozzájárulását adta személyes adatainak egy vagy több konkrét célból történő kezeléséhez;

Az érintett hozzájárulása az adatkezeléshez

- A hozzájárulás feltételei
- (1) Ha az adatkezelés hozzájáruláson alapul, az adatkezelőnek képesnek kell lennie annak igazolására, hogy az érintett személyes adatainak kezeléséhez hozzájárult.
- (2) Ha az érintett hozzájárulását olyan írásbeli nyilatkozat keretében adja meg, amely más ügyekre is vonatkozik, a hozzájárulás iránti kérelmet ezektől a más ügyektől egyértelműen megkülönböztethető módon kell előadni, érthető és könnyen hozzáférhető formában, világos és egyszerű nyelvezettel. Az érintett hozzájárulását tartalmazó ilyen nyilatkozat bármely olyan része, amely sérti e rendeletet, kötelező erővel nem bír.
- (3) Az érintett jogosult arra, hogy hozzájárulását bármikor visszavonja. A hozzájárulás visszavonása nem érinti a hozzájáruláson alapuló, a visszavonás előtti adatkezelés jogszerűségét. A hozzájárulás megadása előtt az érintettet erről tájékoztatni kell. A hozzájárulás visszavonását ugyanolyan egyszerű módon kell lehetővé tenni, mint annak megadását.
- (4) Annak megállapítása során, hogy a hozzájárulás önkéntes-e, a lehető legnagyobb mértékben figyelembe kell venni azt a tényt, egyebek mellett, hogy a szerződés teljesítésének – beleértve a szolgáltatások nyújtását is – feltételéül szabták-e az olyan személyes adatok kezeléséhez való hozzájárulást, amelyek nem szükségesek a szerződés teljesítéséhez.

Az érintett hozzájárulása az adatkezeléshez

- A gyermek hozzájárulására vonatkozó feltételek az információs társadalommal összefüggő szolgáltatások vonatkozásában
- (1) Ha a 6. cikk (1) bekezdésének a) pontja alkalmazandó, a közvetlenül gyermekeknek kínált, információs társadalommal összefüggő szolgáltatások vonatkozásában
- végzett személyes adatok kezelése akkor jogszerű, ha a gyermek a 16. életévét betöltötte. A 16. életévét be nem töltött gyermek esetén, a gyermekek személyes adatainak kezelése csak akkor és olyan mértékben jogszerű, ha a hozzájárulást a gyermek feletti szülői felügyeletet gyakorló adta meg, illetve engedélyezte.
- A tagállamok e célokból jogszabályban ennél alacsonyabb, de a 13. életévnél nem alacsonyabb életkort is megállapíthatnak.

DEBRECENI

EGYETEM

- (2) Az adatkezelő figyelembe véve az elérhető technológiát észszerű erőfeszítéseket tesz, hogy ilyen esetekben ellenőrizze, hogy a hozzájárulást a gyermek feletti szülői felügyeleti jog gyakorlója adta meg, illetve engedélyezte.
- (3) Az (1) bekezdés nem érinti a tagállamok általános szerződési jogát, például a gyermek által kötött szerződések érvényességére, formájára vagy hatályára vonatkozó szabályokat.

A hozzájárulással szembeni követelmények

- A hozzájárulás fogalmi elemei a megfelelő előzetes tájékoztatás, az önkéntesség, illetve a hozzájárulás akaratának konkrét és egyértelmű kinyilvánítása. Amennyiben e fogalmi elemek közül valamelyik nem felel meg a rájuk vonatkozó követelményeknek, a hozzájárulás jogalapjára nem hivatkozhat jogszerűen az adatkezelő. Az érintettnek legyen lehetősége az egyes adatkezelési műveletekhez külön-külön hozzájárulni. További követelmény, hogy ha az adatkezelés hozzájáruláson alapul, az adatkezelőnek képesnek kell lennie annak igazolására, hogy az érintett személyes adatainak kezeléséhez hozzájárult.
- Az adatkezelőnek előre megfogalmazott hozzájárulási nyilatkozatról kell gondoskodnia, melyet érthető és könnyen hozzáférhető formában kell rendelkezésre bocsátania, nyelvezetének pedig világosnak és egyértelműnek kell lennie, és nem tartalmazhat tisztességtelen feltételeket. Az is elvárt, hogy az írásbeli nyilatkozaton a hozzájárulás iránti kérelmet más ügyektől egyértelműen megkülönböztethető módon kell előadni. Ezen túlmenően az adatkezelőnek azt is biztosítania kell, hogy az érintett ugyanolyan módon vissza tudja vonni hozzájárulását, ahogyan azt megadta.
- A hozzájárulás érvényességéhez kiskorú személyek esetén a Polgári Törvénykönyv cselekvőképességre és szülői felügyeletre vagy gyámságra vonatkozó szabályainak betartása is szükséges.

A megfelelő tájékoztatás követelménye

- A hozzájárulás fogalmi elemei közül a megfelelő tájékoztatás az, amelyen keresztül az érintettek megismerik a személyes adataikra vonatkozó adatkezelést, nyomon tudják követni személyes adataik sorsát, és az előzetes tájékoztatáson keresztül tud az információs önrendelkezési jog érvényesülni: az adatkezelés lehet jogszerű, amelynek körülményei az érintettek előtt maradéktalanul ismertek.
- A megfelelő előzetes tájékoztatás szükséges ahhoz, hogy az érintettek tisztában legyenek azzal, hogy konkrétan mibe egyeznek bele, hogy ismerjék az adatkezelés részleteit, és gyakorolhassák a hozzájárulásuk visszavonásához való jogukat. Ennek hiányában a hozzájárulás, vagyis az adatkezelés jogalapja érvénytelen lesz.

Az önkéntesség követelménye

 A hozzájárulás érvényességének egyik összetevője az érintett akaratának önkéntessége, külső befolyástól való mentessége, amely akkor valósul meg, ha valódi választási lehetőség áll az érintett rendelkezésére. A hozzájárulás megadása nem tekinthető önkéntesnek, ha az érintett nem rendelkezik valós vagy szabad választási lehetőséggel, és nem áll módjában a hozzájárulás anélküli megtagadása vagy visszavonása, hogy ez kárára válna.

A kifejezettség követelménye

• A jogszerű hozzájárulás előfeltétele a nyilatkozat vagy a megerősítést félreérthetetlenül kifejező cselekedet.

Az érintett akaratának konkrét, egyértelmű kinyilvánítása

• A hozzájárulás érvényességének követelménye az érintett akaratának konkrét, egyértelmű, nyilatkozat vagy megerősítést félreérthetetlenül kifejező cselekedet útján történő kinyilvánítása, mely azt jelenti, hogy a hozzájárulásnak aktív magatartásnak kell lennie, egy tevőleges magatartás elmulasztása nem tekinthető határozott és félreérthetetlen hozzájárulásnak. Az érintettnek nem az adatkezelő által adott Adatvédelmi tájékoztatót kell elfogadnia, hanem a tájékoztatás alapján az adatkezeléshez kell hozzájárulnia, az adatkezeléshez történő hozzájárulásáról kell kifejezetten nyilatkoznia. A tájékoztatással kapcsolatban az érintettől esetlegesen olyan nyilatkozat várható el, hogy annak tartalmát megismerte, az abban foglaltakat tudomásul vette, szerepe tehát abban merül ki, hogy a hozzájárulás tájékozottságát bizonyíthatja.

A passzív hozzájárulás kizártsága

 A hozzájárulás érvényességének követelménye az érintett akaratának konkrét, egyértelmű, nyilatkozat vagy megerősítést félreérthetetlenül kifejező cselekedet útján történő kinyilvánítása. A hozzájárulásnak aktív magatartásnak kell lennie, egy tevőleges magatartás elmulasztása nem tekinthető határozott és félreérthetetlen hozzájárulásnak. A hozzájárulás csak konkrét, tevőleges lehet, a passzív hozzájárulás érvényessége kizárt.

Formai követelmények

 Az adatkezelőnek előre megfogalmazott hozzájárulási nyilatkozatról kell gondoskodnia. Az írásbeli nyilatkozaton a hozzájárulás iránti kérelmet más ügyektől egyértelműen megkülönböztethető módon kell előadni, érthető és könnyen hozzáférhető formában, világos és egyszerű nyelvezettel.

A hozzájárulás kiterjesztő értelmezésének tilalma

 Valamely személyes adat korábban, jogszerűen történt nyilvánosságra hozatala nem teszi jogszerűvé a további adatkezelési lépéseket, így ezen adatok gyűjtését, felhasználását. Az eredeti hozzájárulást nem lehet kiterjesztően értelmezni.

A hozzájárulás megadásának igazolása

 A hozzájárulás kapcsán követelmény, az adatkezelőnek képesnek kell lennie annak igazolására, hogy az érintett személyes adatainak kezeléséhez hozzájárult.

Hozzájárulás több adatkezelési cél esetén

 Ha az adatkezelés egyszerre több célt is szolgál, akkor a hozzájárulást az összes adatkezelési célra vonatkozóan külön meg kell adni. Amennyiben az adatkezelő nem kísérli meg, hogy minden egyes célhoz külön-külön hozzájárulást kérjen, hiányzik a döntés szabadsága. Az érintett személyes adatai kezelésének jogszerűsége akkor állapítható meg, ha az érintett a személyes adatainak valamennyi adatkezelési célból történő kezeléséhez külön járulhatott hozzá.

Általános hozzájárulás

• Adatvédelmi jogi szempontból csak a konkrét hozzájárulás lehet érvényes, az általános felhatalmazáskérés kifejezetten aggályos.

A hozzájárulás visszavonása

 Az adatkezelő köteles az érintettre vonatkozó személyes adatokat indokolatlan késedelem nélkül törölni, ha az érintett visszavonja az adatkezelés alapját képező hozzájárulását, és az adatkezelésnek nincs más jogalapja.

Hozzájárulás munkavállaló adatainak kezelésekor

 Erős függelmi viszonyokban, így a munkaviszonyban a hozzájárulás jogcím főszabály szerint nem alkalmazható a személyes adatok kezelésére. Egyes kivételes esetekben azonban, ha a hozzájárulás szabadon és következményektől mentesen megtagadható, továbbá ha a hozzájárulás nem a munkaviszony fenntartásának feltétele, az adatkezelés jogalapjául az érintett hozzájárulása is szolgálhat. Ha a hozzájárulás nélkül az érintett munkaviszonya megszűnik vagy terhesebbé válik, valamely előnytől elesik, vagy egyéb hátrányt szenved el, akkor a hozzájárulás érvénytelen az akaratképzés szabadságának hiánya miatt.

Kiskorú érintett hozzájárulása

 Az adatkezeléshez történő hozzájárulás érvényességéhez kiskorú személyek esetén a Polgári Törvénykönyv cselekvőképességre és szülői felügyeletre vagy gyámságra vonatkozó szabályainak betartása is szükséges.

A fénykép, videó készítéséhez és felhasználásához adott hozzájárulás

• A kép- és hangfelvétel készítésének szabályait egyrészt a Ptk., másrészt az adatvédelmi szabályozás rögzíti. A Ptk. 2:48. § (1) bekezdése szerint képmás vagy hangfelvétel elkészítéséhez és felhasználásához az érintett személy hozzájárulása szükséges. A fényképek készítése és felhasználása a GDPR szerint alapvetően az érintettek kifejezett hozzájárulásán alapulhat. A kép készítőjének felelőssége annak biztosítása, hogy a felvételen ne szerepeljen egy olyan egyéb személy sem, aki a rögzítéshez, adatkezeléshez nem adta hozzájárulását.

A hozzájárulás beszerzésének szükségessége iskolai fényképek esetén

• Ha az adatkezelés hozzájáruláson alapul, az adatkezelőnek (az iskolának) képesnek kell lennie annak igazolására, hogy az érintett személyes adatainak kezeléséhez hozzájárult. Megfelelő gyakorlat lehet, ha az iskola az év első napján tájékoztatja a diákokat (vagy szüleiket) és tanárokat, hogy a tanév során a különböző rendezvényeken képfelvételek készülnek, a tanév folyamán továbbá évkönyv is készül, és ehhez kéri az érintettek hozzájáruló nyilatkozatát (aláírását) írásos formában. A hozzájárulás érvényességéhez kiskorú személyek esetén a Polgári Törvénykönyv cselekvőképességre és szülői felügyeletre vagy gyámságra vonatkozó szabályainak betartása is szükséges.

A szerződés teljesítéséhez szükséges adatkezelés

- Az adatkezelés jogszerűsége
- (1) A személyes adatok kezelése kizárólag akkor és annyiban jogszerű, amennyiben legalább az alábbiak egyike teljesül:
- b) az adatkezelés olyan szerződés teljesítéséhez szükséges, amelyben az érintett az egyik fél, vagy az a szerződés megkötését megelőzően az érintett kérésére történő lépések megtételéhez szükséges;

A szerződés teljesítéséhez szükséges adatkezelés

• A szerződés teljesítéséhez szükséges adatkezelés előfeltétele – amennyiben nem a szerződés megkötését megelőzően az érintett kérésére történő lépések megtételéről van szó –, hogy létezzen, valamint érvényes és hatályos legyen a szerződés, amelynek teljesítésére hivatkozással az adatkezelés történik, s amelyben az egyik szerződő fél az érintett (erre az esetre példa többek között a munkaszerződés). A szerződés megkötését megelőzően az érintett kérésére történő lépések megtételéhez szükséges adatkezelés azt az esetet jelenti, amikor a felek között még nem jött létre szerződés, azonban ahhoz, hogy ez megtörténjen, bizonyos olyan lépéseket kell megtenni, amelyekhez szükséges adatkezelés. Fontos kriterium azonban, hogy ezen – a szerződés megkötését megelőző – lépésekre nem az adatkezelő vagy egy harmadik fél érdekében, illetve kezdeményezésére kerülhet sor, hanem az érintettére.

A szerződés teljesítéséhez szükséges adatkezelés

- A jogalap nem alkalmazható olyan helyzetekre, ahol az adatkezelés valójában nem a szerződés teljesítéséhez szükséges, hanem azt az adatkezelő egyoldalúan az érintettre erőlteti. Nem lehet kiterjeszteni továbbá ezt a jogalapot olyan adatkezelésekre, amelyekben az érintett nem fél.
- A jogalap a szerződéskötést megelőző egyes lépések kivételével csak akkor alkalmazható, ha az a szerződés teljesítéséhez szükséges, tehát nem lehet kiterjeszteni ezt a jogalapot olyan adatkezelésekre, amelyekre a szerződés érintett általi nemteljesítése miatt előidézett helyzet orvoslása érdekében a szerződő felek rendes együttműködési kötelezettségből fakadó lépések megtételéhez van szükség. A szerződés teljesítése körébe eshetnek még azok a lépések, amikor az adatkezelő, aki a szerződést megkötötte az érintettel tehát aki a szerződésben a másik fél teljesítési késedelem esetén felszólítja az érintettet a teljesítésre.

Jogi kötelezettség teljesítéséhez szükséges adatkezelés

• Ez a jogalap is csak célhoz kötött, minimálisan szükséges személyes adatokra alkalmazható.

DEBRECENI

EGYETEM

- Ha az adatkezelésre az adatkezelőre vonatkozó jogi kötelezettség teljesítése keretében kerül sor, az adatkezelésnek az uniós jogban vagy valamely tagállam jogában foglalt jogalappal kell rendelkeznie. Az adatkezelés célját is uniós vagy tagállami jogban kell meghatározni. Az általános adatvédelmi rendeletnek a személyes adatok kezelésének jogszerűségére vonatkozó általános feltételeit a tagállami jogi normák pontosíthatják, továbbá az adatkezelő megjelölésére vonatkozó pontos szabályokat, az adatkezelés tárgyát képező személyes adatok típusát, az érintetteket, azokat a szervezeteket, amelyekkel a személyes adatok közölhetők, az adatkezelés céljára vonatkozó korlátozásokat, az adattárolás időtartamát, valamint egyéb, a jogszerű és tisztességes adatkezelés biztosításához szükséges intézkedéseket is meghatározhatják.
- Olyan jogi kötelezettséget is előírhatnak jogszabályok, amely bár személyes adatok kezelésével járhat, az adott jogszabály nem határozza meg az adatkezelés körülményeit. Amennyiben az ilyen kötelező adatkezelést előíró jogszabály nem felel meg maradéktalanul az Infotv. 5. § (3) bekezdésének, és nem tartalmazza az adatkezelés körülményeit, úgy az adatkezelőnek kell érvényre juttatnia a személyes adatok kezelésére irányadó általános szabályok szerinti alapelveket és garanciákat, amelyekről a jogalkotó elmulasztott rendelkezni.
- Ha jogszabály csak általános felhatalmazást tartalmaz meghatározott személyes adatok kezelésével járó tevékenység végzésére, adatkezelést azonban nem ír elő kötelezettségként, az adatkezelésnek más a jogalapja (pl. jogos érdek).

Létfontosságú érdeken alapuló adatkezelés

- Az adatkezelés jogszerűsége
- (1) A személyes adatok kezelése kizárólag akkor és annyiban jogszerű, amennyiben legalább az alábbiak egyike teljesül:
- d) az adatkezelés az érintett vagy egy másik természetes személy létfontosságú érdekeinek védelme miatt szükséges;
- Jogszerű az az adatkezelés is, amely az érintett vagy egy másik természetes személy létfontosságú érdekeinek védelme miatt szükséges (pl. járványok és terjedéseik nyomon követéséhez, természeti vagy ember által okozott katasztrófák esetében).

Közérdekű feladat végrehajtásához szükséges adatkezelés

- E jogalap alkalmazásához feltétel, hogy az adatkezelő közhatalmi feladat- és hatáskörének gyakorlásához vagy egyéb közérdekből elvégzendő feladata végrehajtásához szükséges adatkezelési tevékenységét közérdeken alapuló célból jogszabály vagy uniós norma alapozza meg.
- Egy közhatalmi tevékenységet vagy egyéb közfeladatot ellátó szerv mint költségvetési szerv – minden közjogi és magánjogi jogviszonyának és az ahhoz járulékosan kapcsolódó adatkezelési jogviszonyainak kizárólag közfeladatai ellátásával összefüggésben lehet alanya, ettől eltérő minősége fogalmilag kizárt. Ebből fakadóan e jogalap mintegy magába olvasztja, elnyeli a további adatkezelési jogalapokat.

A jogos érdeken alapuló adatkezelés

- Az adatkezelés jogszerűsége
- (1) A személyes adatok kezelése kizárólag akkor és annyiban jogszerű, amennyiben legalább az alábbiak egyike teljesül:
- f) az adatkezelés az adatkezelő vagy egy harmadik fél jogos érdekeinek érvényesítéséhez szükséges, kivéve, ha ezen érdekekkel szemben elsőbbséget élveznek az érintett olyan érdekei vagy alapvető jogai és szabadságai, amelyek személyes adatok védelmét teszik szükségessé, különösen, ha az érintett gyermek.
- Az első albekezdés f) pontja nem alkalmazható a közhatalmi szervek által feladataik ellátása során végzett adatkezelésre.

A jogos érdeken alapuló adatkezelés

- A jogos érdek fennállta mint jogalap nem egy kötetlenül, bármely az adatkezelő érdekében álló esetre, esetkörre alkalmazható szabály, hanem a jogos érdekre történő hivatkozás precíz alátámasztása is szükséges. A jogos érdek jogalapra való hivatkozás akkor helytálló, ha az adatkezelés az adatkezelő vagy – az adatkezelő és az érintett személyétől eltérő – harmadik személy érdekében áll, így az érdekmérlegelési tesztben a mérleg egyik oldalán az adatkezelő vagy harmadik személy jogos érdekét, a másik oldalán pedig az érintett(ek) jogos érdekét kell megjeleníteni, és az ellentétes érdekek egymással szembeállítását követően megállapítani, hogy az érintett jogainak korlátozása arányban áll-e az adatkezelő vagy harmadik személy – e korlátozás által – érvényesülő jogos érdekével.
- Amennyiben az adatkezelés az adatkezelő jogos érdeke alapján történik, a GDPR alapján megilleti az érintetteket a tiltakozás joga. A jogos érdek jogalap alapján történő adatkezelés esetén így kiemelten fontos tájékoztatni az érintetteket annak érdekében, hogy a tisztességes és átlátható adatkezelés biztosított legyen azon jogukról, hogy tiltakozhatnak a személyes adatok kezelése ellen.

Az érdekmérlegelési teszt

- Ha az adatkezelés jogalapja a jogos érdek, akkor az adatkezelőnek előzetesen érdekmérlegelési tesztet kell elvégeznie. Megfelelő, az adatkezelés szükségességét alátámasztó érveket nélkülöző érdekmérlegelési teszt hiányában az adatkezelők nem hivatkozhatnak a jogos érdekr, mint jogalapra, ilyen esetekben az adatkezelés jogellenes.
- Az érdekmérlegelési teszt egy többlépcsős folyamat. Az adatkezelőnek az érdekmérlegelési teszt keretében többek között egyértelműen meg kell határoznia az adatkezelés alapjául szolgáló jogos érdeket, az érintettre gyakorolt hatást, továbbá azt, hogy az adatkezelés szükséges, illetve arányos-e, valamint mérlegelnie kell, hogy az adatkezelő vagy harmadik személy jogos érdeke az érintetti joghoz képest elsődleges-e. Az arányosság biztosítása érdekében az adatkezelő köteles ellenőrizni, hogy van-e alternatívája az adott adatkezelésnek, és az adott alternatíva ugyanolyan hatékony-e és esetlegesen kisebb beavatkozással járhat-e, mert amennyiben kisebb beavatkozással járó ugyanolyan hatékony adatkezelés is választható, abban az esetben az adatkezelőnek azt kell alkalmaznia. E szempontok mérlegelése alapján az adatkezelés megkezdése előtt kell megállapítani azt, hogy kezelhető-e a személyes adat. Ha az érdekmérlegelés eredménye alapján az adatkezelő vagy harmadik személy jogszerű érdeke elsődleges, továbbá az adott intézkedés arányos is, és nincs kisebb beavatkozással járó ugyanolyan hatékony alternatívája az adatkezelésnek, abban az esetben a jogos érdekre hivatkozással jogszerű lehet az adatkezelés.
- A NAIH a jogos érdek alátámasztására készített adatkezelői érdekmérlegelésekkel kapcsolatosan eljárásaiban sok hiányosságot tárt fel.

Az eredeti céltól eltérő célból való adatkezelés

- A személyes adatok az eredeti céltól eltérő céllal is hasznosíthatóak legyenek, ha a célok összeegyeztethetőek. Ehhez meg kell vizsgálni az adatgyűjtés eredeti célja és az adatkezelés új célja közötti kapcsolatot, továbbá azt, hogy a személyes adatok gyűjtése milyen körülmények között történt (érintett és az adatkezelő közötti kapcsolat), mi a személyes adatok jellege, milyen megfelelő garanciák kerülnek bevezetésre, és azt is, hogy az érintettekre nézve a további adatkezelés milyen körülményekkel jár. Az érintetteket tájékoztatniuk kell az adatkezelőknek az adatkezelés jogalapjának változásáról, valamint adott esetben az érintetti jogaik gyakorlása körében a tiltakozáshoz való jogukról.
- Ha az eredeti adatkezelés maga is jogszerűtlen, úgy egy jogszerűtlen adatkezelés céljából gyűjtött személyes adat később – bármilyen legitim célból – jogszerűen nem használható fel.

Az érintetti kérelmek benyújtásának elősegítése

 Az érintetti kérelmek előterjesztését, az érintetti jogok gyakorlását minden adatkezelőnek elő kell segítenie. Az adatkezelési tájékoztatóban minden esetben ki kell térni az érintetti jogok gyakorlásával kapcsolatos kérelmek intézésének módjára, menetére.

Az érintetti kérelmek benyújtásának csatornái

 Az érintetti joggyakorlásra irányuló kérelmek benyújtásának módja nem korlátozható egyetlen kapcsolattartási csatornára, az adatkezelőnek abban az esetben is fogadnia és teljesítenie kell az érintetti kérelmeket, ha az érintett a kérelmét nem az adatkezelő által az erre kijelölt csatornán nyújtja be.

Az érintetti jogok gyakorlására vonatkozó intézkedésekről adandó tájékoztatás határideje

 Az érintetti joggal kapcsolatos kérésre az adatkezelő főszabály szerint egy hónapon belül köteles érdemben válaszolni.

Az érintetti jogok gyakorlására vonatkozó intézkedések elmaradásáról adandó tájékoztatás

• Az érintetti joggal kapcsolatos kérésre az adatkezelő köteles egy hónapon belül érdemben válaszolni. Ebben tájékoztatnia kell az érintettet a meghozott intézkedésekről, illetve amennyiben nem tesz intézkedéseket, úgy az intézkedés elmaradásának okairól, valamint arról kell tájékoztatást nyújtania, hogy az érintett panaszt nyújthat be valamely felügyeleti hatóságnál, és élhet bírósági jogorvoslati jogával. Jogsértő, ha az adatkezelő válaszlevelében kifejti ugyan az érintetti kérelem elutasításának ténybeli és jogi indokait, azonban nem tájékoztatja az érintettet a jogorvoslati lehetőségeiről.

A kérelmet benyújtó érintettnek nyújtandó tájékoztatás

 Az adatkezelőnek válaszlevelével is elő kell segítenie, hogy az érintett Kérelmező gyakorolni tudja jogait, tájékoztatva például az érintetti jogérvényesítés további lehetőségeiről.

A kérelmet benyújtó személy azonosítása

- Az azonosítást igénylő és nem igénylő esetek közötti különbség, hogy az utóbbi esetben a megkeresés tartalmaz olyan további információkat, amelyek biztosítják a küldő fél beazonosítását. Ilyen többlet-adattartalommal rendelkezik a postai úton küldött levél, amely tartalmazza a küldő fél aláírását és lakcímét vagy levelezési címét egy hagyományos e-maillel szemben, vagy ha az e-mail cím az engedményezőtől átvett adatok között szerepelt.
- Ha az adatkezelőnek megalapozott kétsége merül fel az érintetti joggyakorlásra irányuló kérelmet benyújtó természetes személy kilétével kapcsolatban további, az érintett személyazonosságának megerősítéséhez szükséges információk nyújtását kérheti. Az azonosításhoz csak kivételes esetben szükséges mind a négy természetes személyazonosító adat megadása, a legtöbb esetben elegendő a név és a további három személyazonosító adat közül az egyik, amennyiben az az ügyfél azonosításához ténylegesen szükséges, tekintettel az adattakarékosság elvére.

Az érintettnek nyújtandó tájékoztatás

- Az adatkezelőnek előzetes, az adatkezelés minden lényeges körülményére kiterjedő, közérthető tájékoztatást kell nyújtania az érintettek részére a személyes adataik kezelésének útjával és körülményeivel kapcsolatban.
- Az adatkezelőnek minden adatkezelést illetően törekednie kell olyan tájékoztatás megadására, amely tömör, átlátható, érthető és könnyen hozzáférhető. A jogszabályi követelményeknek való megfelelő, kellően részletes tájékoztató nemcsak az adatkezelő kötelessége, hanem az érintettek jogainak érvényesülését szolgálja.
- Az adatkezeléshez adott hozzájárulás érvényességének is fontos fogalmi eleme, hogy a hozzájárulás kérését megfelelő tájékoztatás előzze meg. A megfelelő előzetes tájékoztatás ugyanis szükséges ahhoz, hogy az érintettek tisztában legyenek azzal, hogy konkrétan mibe egyeznek bele, hogy ismerjék az adatkezelés részleteit, és gyakorolhassák a hozzájárulásuk visszavonásához való jogukat. Ennek hiányában a hozzájárulás vagyis az adatkezelés jogalapja érvénytelen lesz.
- A GDPR rendelkezéseinek megfelelő adatvédelmi tájékoztatás akár az adatkezelő honlapján közzétéve, de akár más igazolható módon (pl. nyomtatványon, szerződésben, levelekben) is megtörténhet az adott adatkezelési tevékenység sajátosságaitól függően.

Mentesülés a tájékoztatási kötelezettség alól

• Az adatkezelő a tájékoztatási kötelezettsége alól mentesül, ha az érintett az információk egy részével vagy azok összességével már rendelkezik, vagy a szóban forgó információk rendelkezésre bocsátása lehetetlen, vagy aránytalan erőfeszítéssel járna. Akkor sem áll fenn a tájékoztatási kötelezettség, ha az adat megszerzését vagy közlését az adatkezelőre vonatkozó, az érintett jogos érdekeinek védelmét szolgáló megfelelő intézkedésről rendelkező uniós vagy tagállami jog írja elő, valamint abban az esetben sem, ha a személyes adatoknak valamely uniós, illetve tagállami jogban előírt szakmai titoktartási kötelezettség (orvosi titok, ügyvédi titok) alapján bizalmasnak kell maradnia.

Az érintett tájékoztatásával kapcsolatos követelmények

 A tájékoztatásnak tömörnek, könnyen hozzáférhetőnek és könnyen érthetőnek kell lennie, világos és közérthető nyelven kell megfogalmazni, és szükség esetén vizuálisan is meg kell jeleníteni.

A tájékoztatás megvalósításának módja

 A GDPR nem írja elő az előzetes felvilágosítás közzétételének/közlésének pontos módját. A tájékoztatás megtörténhet – akár az adatkezelő honlapján közzétéve, akár más igazolható módon (pl. nyomtatványon, szerződésben, levelekben) – írásban, de lehetőség van szóbeli tájékoztatás nyújtására is. A szóbeli tájékoztatás alapulhat élő kapcsolaton (pl. telefonbeszélgetés), másrészről előre rögzített szóbeli tájékoztatáson, ez esetben az adatkezelők kötelesek az érintettek számára azt biztosítani, hogy azok az ilyen módon kapott tájékoztatást visszahallgathassák.

A tájékoztatás érintett általi "elfogadása"

 Az adatkezelő által nyújtott adatvédelmi tájékoztató aláírással történő "elfogadása" nem tekinthető a személyes adatok felhasználásához való hozzájárulásra irányuló megerősítést félreérthetetlenül kifejező cselekedetnek. A tájékoztatással kapcsolatban az érintettől esetlegesen olyan nyilatkozat várható el, hogy annak tartalmát megismerte, az abban foglaltakat tudomásul vette.

Az érintett tájékoztatás az eredeti céltól eltérő adatkezelésről

 Ha a személyes adatokat az adatkezelés eredeti céljától eltérő egyéb célból kezeli az adatkezelő, arra a következtésre jutva, hogy összeegyeztethető az új céllal az adatkezelése, akkor az új adatkezelési célról és ehhez kapcsolódóan minden releváns információról tájékoztatnia kell az érintettet.

Az adatkezelési tájékoztatás nyelve

 Mindazokon a nyelveken el kell készíteni a tájékoztatást, amely anyanyelvű személyeket az adatkezelő az adott szolgáltatással meg kíván szólítani.

Adatkezelési tájékoztatás kiskorú érintett esetén

• Az adatokról való tájékoztatásra a törvényes képviselő jogosult.

Tájékoztatás kamera alkalmazása esetén

Kamera alkalmazása esetén az előzetes tájékoztatást első lépésként már a megfigyelt területre lépéskor szükséges biztosítani, és – a dolog természetéből adódóan – ekkor még a megfigyelt területen kívül (bejárati ajtón, kapun) elhelyezett piktogram útján nyújtott rövid tájékoztatás szükséges, amelyet ugyanakkor második mozzanatként szükségszerűen ki kell egészítenie egy legalább a helyszínen elérhető teljes (hosszabb és részletes) tájékoztatónak. Ez utóbbi tájékoztató elérhetőségéről a kihelyezett piktogramon kell tájékoztatást adni, és ezt a tájékoztatót az érintett kérésére rendelkezésre kell bocsátani.

Tájékoztatás egészségügyi intézményben történő képfelvétel készítéséről

• Az információs önrendelkezési jog mint alapjog része az adatkezeléshez történő hozzájárulás megadása, a Ptk.-nak és a GDPRnak megfelelően a Kórházban tartózkodó személyek (akár beteg, akár hozzátartozó, akár munkavállaló) fényképezése főszabályként a beleegyezésükön alapulhat. Az egészségügyi adatok kezelését szigorúbb rendelkezések szabályozzák a GDPR 9. cikkében, azonban ez a szakasz is lehetőséget ad egészségügyi adat kezelésére az érintett kifejezett hozzájárulása alapján.

Az érintett hozzáférési joga - A hozzáférési jog

- Ha az érintett hozzáférési jogát kívánja gyakorolni, úgy tekintettel a kérelem tartalmára is – nem elegendő egyes nyilvántartásokban szereplő adatokról tájékoztatást adni. A tájékoztatásnak valamennyi olyan személyes adatra ki kell terjednie, amely az érintettel összefüggésben az adatkezelő birtokában van, függetlenül attól, hogy az adatok hol és milyen formában állnak a rendelkezésére – panasznyilvántartás, biztonsági mentés, papíralapú vagy elektronikus számviteli bizonylat, levelezés – és azokon milyen adatkezelési műveleteket végez (pl. tárolás, archiválás).
- Az érintetti hozzáférési joggyakorlás keretében az adatkezelő a rendelkezésére álló adatokról, információkról való tájékoztatásra köteles, ugyanakkor nem kötelezhető arra, hogy olyan adatokat állítson elő, generáljon, amelyekkel egyébként nem rendelkezik. Az adatkezelő nem köteles a személyes adatokkal való további műveletek elvégzésére az érintetti joggyakorlás keretén belül.

A hozzáférési jog kapcsán nyújtandó tájékoztatás

 A hozzáféréshez való jog tekintetében nyújtandó tájékoztatás a már folyamatban lévő adatkezelés esetén értelmezhető. Ez alapján az érintett hozzáférési jogának keretében az adatkezelő köteles tájékoztatást nyújtani az adatkezelés tényéről, céljáról, a személyes adatok kategóriájáról, az esetleges adattovábbításról, a panaszbenyújtás lehetőségéről és menetéről, a tiltakozási jogáról és a begyűjtött adatok forrásáról.

A másolat rendelkezésre bocsátásához való jog

 A másolat kiadásához való jog a hozzáférési jogon belüli részjogosultság. A másolat kiadásához való jog biztosítja az érintett számára a személyes adataihoz való tényleges hozzáférését. Az adatpontosság elvéből ugyanakkor nem vezethető le az, hogy a másolat valós tartalmát hitelesítéssel kell igazolnia az adatkezelőnek.

A másolat költségmentessége

 A GDPR a hozzáférési jog keretében főszabályként az érintett által kért másolat költségmentességét rögzíti.

A kamerafelvételhez való hozzáférés

• A másolathoz való jog egyik speciális esete a kamerafelvételek másolata.

A hangfelvételhez való hozzáférés

 A hangfelvételek felsorolását, rendszerezését tartalmazó, korábban nem létező lista előállítására az érintetti hozzáférési joggyakorlás keretében az adatkezelő nem köteles.

A szülők hozzáférési joga kiskorú érintett esetén

- A személyes adatok védelme mint személyiségi jog az érintett által gyakorolható, így a GDPR szerinti, az adatokhoz való hozzáférés jogát az érintett – tehát nagykorú cselekvőképes személy esetén maga, vagy kiskorú esetén a törvényes képviselője gyakorolhatja. A gyermek adatainak kezelésére vonatkozó tájékoztatási/hozzáférési kérelmeket tehát törvényes képviselőként a szülői felügyeletet gyakorló szülő nyújthatja be.
- Azon adatkörben nem jogosult a szülői felügyeletet nem gyakorló szülő informálódni a gyermekéről, amely esetekben döntési joggal nem rendelkezik, jognyilatkozatot nem tehet. Formailag nem jogosult a gyermek adatának kezeléséről tájékoztatást kapni a GDPR alapján mert arra törvényes képviseleti minőségének hiányában sok esetben nem jogosult –, de mint szülő a saját jogán azonban tájékoztatást kaphat a gyermekéről.

A törléshez való jog

- A törléshez való jog értelmében az érintett jogosult arra, hogy bizonyos feltételek fennállása esetén, kérésére az adatkezelő indokolatlan késedelem nélkül törölje a rá vonatkozó személyes adatokat.
- A kezelt személyes adatok törlését indukálhatja például az adatkezelésre vonatkozó cél megszűnése, illetve a megfelelő jogalap hiánya – különösen akkor, ha az érintett a korábbi hozzájárulását visszavonta –, egyébiránt az adatkezelőre alkalmazandó uniós vagy tagállami jogban előírt jogi kötelezettség teljesítése is. A személyes adatok törlését az érintett által az adatkezelőnek címzett kérelme esetén is teljesíteni kell.
- A GDPR több esetkört is szabályoz, amikor az érintett nem élhet a törléshez és elfeledtetéshez való jogával (pl. ha a személyes adatok kezelését az adatkezelőre alkalmazandó uniós vagy tagállami jog írja elő). Megtagadható a törlési kérelem akkor is, ha az adatok kezelése jogi igények előterjesztéséhez, érvényesítéséhez, illetve védelméhez szükséges. Ebben az esetben az adatkezelő köteles igazolni, hogy az adatok kezelésére továbbra is szükség van.

Az elfeledtetéshez való jog

 A törléshez való jog gyakorlásának egyik módja az elfeledtetéshez való jog, amelynek jellemző aspektusa egyrészt, ha az érintett kérelme az adatkezelő által üzemeltetett honlapon megjelenő adatok törlésére vagy az adatkezelő által kezelt, tárolt információk eltávolítására irányul, másrészt, ha az érintett egy keresőmotoron megjelenő találatot, linket szeretne eltávolítani.

Törlés az adatkezeléshez adott hozzájárulás visszavonása következtében

 Az adatkezelő köteles az érintettre vonatkozó személyes adatokat indokolatlan késedelem nélkül törölni, ha az érintett visszavonja az adatkezelés alapját képező hozzájárulását, és az adatkezelésnek nincs más jogalapja.

A törlés iránti kérelem teljesítésének jogsértő mellőzése

 Az adatkezelő köteles az érintettre vonatkozó személyes adatokat indokolatlan késedelem nélkül törölni, ha az érintett visszavonja az adatkezelés alapját képező hozzájárulását, és az adatkezelésnek nincs más jogalapja.

A törlés iránti kérelem teljesítésének jogszerű mellőzése

 A GDPR több esetkört is szabályoz, amikor az érintett nem élhet a törléshez való jogával.

A törléshez való jog korlátja a véleménynyilvánítás szabadságához szükséges adatkezelés esetén

 A véleménynyilvánítás szabadsága és a tájékozódáshoz való jog a személyes adatokra vonatkozó törlési kérelem megtagadásának jogszerű eszközét jelentheti, tehát a személyes adatok további megőrzése jogszerűnek tekinthető, ha – többek között – az a véleménynyilvánítás és a tájékozódás szabadságához való jog gyakorlása céljából szükséges.

A törléshez való jog korlátja a jogi kötelezettség teljesítése céljából szükséges adatkezelés esetén

 A személyes adatok nem törölhetőek, ha az adatkezelés a személyes adatok kezelését előíró, az adatkezelőre alkalmazandó jogi kötelezettség teljesítése céljából szükséges, a személyes adatok nem törölhetőek.

Tájékoztatás a személyes adatok törléséről

 Az érintett jogosult arra, hogy az adatkezelőtől visszajelzést kapjon a személyes adatai kezelésére vonatkozóan. Ennek keretében az adatkezelőnek az érintettet kérelmére tájékoztatnia kell a személyes adatainak törléséről.

A személyes adatok törlésének módja

 Az adatkezelőnek olyan módon kell törölnie az érintett személyes adatát, hogy annak helyreállítása a továbbiakban ne legyen lehetséges.

A személyes adatok törlése megtörténtének igazolása

 Az érintett jogosult arra, hogy az adatkezelőtől visszajelzést kapjon a személyes adatai kezelésére vonatkozóan. Ennek keretében az adatkezelőnek az érintettet kérelmére tájékoztatnia kell a személyes adatainak törléséről.

Az adatkezelés korlátozásához való jog

- (1) Az érintett jogosult arra, hogy kérésére az adatkezelő korlátozza az adatkezelést, ha az alábbiak valamelyike teljesül:
- a) az érintett vitatja a személyes adatok pontosságát, ez esetben a korlátozás arra az időtartamra vonatkozik, amely lehetővé teszi, hogy az adatkezelő ellenőrizze a személyes adatok pontosságát;
- b) az adatkezelés jogellenes, és az érintett ellenzi az adatok törlését, és ehelyett kéri azok felhasználásának korlátozását;
- c) az adatkezelőnek már nincs szüksége a személyes adatokra adatkezelés céljából, de az érintett igényli azokat jogi igények előterjesztéséhez, érvényesítéséhez vagy védelméhez; vagy
- d) az érintett a 21. cikk (1) bekezdése szerint tiltakozott az adatkezelés ellen; ez esetben a korlátozás arra az időtartamra vonatkozik, amíg megállapításra nem kerül, hogy az adatkezelő jogos indokai elsőbbséget élveznek-e az érintett jogos indokaival szemben.
- (2) Ha az adatkezelés az (1) bekezdés alapján korlátozás alá esik, az ilyen személyes adatokat a tárolás kivételével csak az érintett hozzájárulásával, vagy jogi igények előterjesztéséhez, érvényesítéséhez vagy védelméhez, vagy más természetes vagy jogi személy jogainak védelme érdekében, vagy az Unió, illetve valamely tagállam fontos közérdekéből lehet kezelni.
- (3) Az adatkezelő az érintettet, akinek a kérésére az (1) bekezdés alapján korlátozták az adatkezelést, az adatkezelés korlátozásának feloldásáról előzetesen tájékoztatja.

Az adathordozhatósághoz való jog

- (1) Az érintett jogosult arra, hogy a rá vonatkozó, általa egy adatkezelő rendelkezésére bocsátott személyes adatokat tagolt, széles körben használt, géppel olvasható formátumban megkapja, továbbá jogosult arra, hogy ezeket az adatokat egy másik adatkezelőnek továbbítsa anélkül, hogy ezt akadályozná az az adatkezelő, amelynek a személyes adatokat a rendelkezésére bocsátotta, ha:
- a) az adatkezelés a 6. cikk (1) bekezdésének a) pontja vagy a 9. cikk (2) bekezdésének a) pontja szerinti hozzájáruláson, vagy a 6. cikk (1) bekezdésének b) pontja szerinti szerződésen alapul; és
- b) az adatkezelés automatizált módon történik.
- (2) Az adatok hordozhatóságához való jog (1) bekezdés szerinti gyakorlása során az érintett jogosult arra, hogy ha ez technikailag megvalósítható kérje a személyes adatok adatkezelők közötti közvetlen továbbítását.
- (3) Az e cikk (1) bekezdésében említett jog gyakorlása nem sértheti a 17. cikket. Az említett jog nem alkalmazandó abban az esetben, ha az adatkezelés közérdekű vagy az adatkezelőre ruházott közhatalmi jogosítványai gyakorlásának keretében végzett feladat végrehajtásához szükséges.
- (4) Az (1) bekezdésben említett jog nem érintheti hátrányosan mások jogait és szabadságait.

A tiltakozáshoz való jog

DEBRECENI

- (1) Az érintett jogosult arra, hogy a saját helyzetével kapcsolatos okokból bármikor tiltakozzon személyes adatainak a 6. cikk (1) bekezdésének e) vagy f) pontján alapuló kezelése ellen, ideértve az említett rendelkezéseken alapuló profilalkotást is. Ebben az esetben az adatkezelő a személyes adatokat nem kezelheti tovább, kivéve, ha az adatkezelő bizonyítja, hogy az adatkezelést olyan kényszerítő erejű jogos okok indokolják, amelyek elsőbbséget élveznek az érintett érdekeivel, jogaival és szabadságaival szemben, vagy amelyek jogi igények előterjesztéséhez, érvényesítéséhez vagy védelméhez kapcsolódnak.
- (2) Ha a személyes adatok kezelése közvetlen üzletszerzés érdekében történik, az érintett jogosult arra, hogy bármikor tiltakozzon a rá vonatkozó személyes adatok e célból történő kezelése ellen, ideértve a profilalkotást is, amennyiben az a közvetlen üzletszerzéshez kapcsolódik.

A tiltakozáshoz való jog

DEBRECENI

- (3) Ha az érintett tiltakozik a személyes adatok közvetlen üzletszerzés érdekében történő kezelése ellen, akkor a személyes adatok a továbbiakban e célból nem kezelhetők.
- (4) Az (1) és (2) bekezdésben említett jogra legkésőbb az érintettel való első kapcsolatfelvétel során kifejezetten fel kell hívni annak figyelmét, és az erre vonatkozó tájékoztatást egyértelműen és minden más információtól elkülönítve kell megjeleníteni.
- (5) Az információs társadalommal összefüggő szolgáltatások igénybevételéhez kapcsolódóan és a 2002/58/EK irányelvtől eltérve az érintett a tiltakozáshoz való jogot műszaki előírásokon alapuló automatizált eszközökkel is gyakorolhatja.
- (6) Ha a személyes adatok kezelésére a 89. cikk (1) bekezdésének megfelelően tudományos és történelmi kutatási célból vagy statisztikai célból kerül sor, az érintett jogosult arra, hogy a saját helyzetével kapcsolatos okokból tiltakozhasson a rá vonatkozó személyes adatok kezelése ellen, kivéve, ha az adatkezelésre közérdekű okból végzett feladat végrehajtása érdekében van szükség.

Technikai és szervezési intézkedések

- Az adatkezelő feladatai
- (1) Az adatkezelő az adatkezelés jellege, hatóköre, körülményei és céljai, valamint a természetes személyek jogaira és szabadságaira jelentett, változó valószínűségű és súlyosságú kockázat figyelembevételével megfelelő technikai és szervezési intézkedéseket hajt végre annak biztosítása és bizonyítása céljából, hogy a személyes adatok kezelése e rendelettel összhangban történik. Ezeket az intézkedéseket az adatkezelő felülvizsgálja és szükség esetén naprakésszé teszi.
- (2) Ha az az adatkezelési tevékenység vonatkozásában arányos, az (1) bekezdésben említett intézkedések részeként az adatkezelő megfelelő belső adatvédelmi szabályokat is alkalmaz.

Technikai és szervezési intézkedések

 A munkáltatónak egy belső szabályzatot célszerű megalkotnia a munkavállalók rendelkezésére bocsátott e-mail fiókok használatának szabályairól.

A beépített és alapértelmezett adatvédelem

- Beépített és alapértelmezett adatvédelem
- (1) Az adatkezelő a tudomány és technológia állása és a megvalósítás költségei, továbbá az adatkezelés jellege, hatóköre, körülményei és céljai, valamint a természetes személyek jogaira és szabadságaira jelentett, változó valószínűségű és súlyosságú kockázat figyelembevételével mind az adatkezelés módjának meghatározásakor, mind pedig az adatkezelés során olyan megfelelő technikai és szervezési intézkedéseket például álnevesítést hajt végre, amelyek célja egyrészt az adatvédelmi elvek, például az adattakarékosság hatékony megvalósítása, másrészt az e rendeletben foglalt követelmények teljesítéséhez és az érintettek jogainak védelméhez szükséges garanciák beépítése az adatkezelés folyamatába.
- (2) Az adatkezelő megfelelő technikai és szervezési intézkedéseket hajt végre annak biztosítására, hogy alapértelmezés szerint kizárólag olyan személyes adatok kezelésére kerüljön sor, amelyek az adott konkrét adatkezelési cél szempontjából szükségesek. Ez a kötelezettség vonatkozik a gyűjtött személyes adatok mennyiségére, kezelésük mértékére, tárolásuk időtartamára és hozzáférhetőségükre. Ezek az intézkedések különösen azt kell, hogy biztosítsák, hogy a személyes adatok alapértelmezés szerint a természetes személy beavatkozása nélkül ne válhassanak hozzáférhetővé meghatározatlan számú személy számára.
- (3) A 42. cikk szerinti jóváhagyott tanúsítási mechanizmus felhasználható annak bizonyítása részeként, hogy az adatkezelő teljesíti az e cikk (1) és (2) bekezdésében előírt követelményeket.

A beépített és alapértelmezett adatvédelem

 A beépített és alapértelmezett adatvédelem elvének érvényesülése azoknak a megfelelő technikai és szervezési intézkedéseknek az alkalmazását jelenti, amelyek hozzájárulnak az érintettek jogainak védelméhez szükséges garanciák kiépítéséhez, de az adatkezelő számára is könnyebbé teszik a személyes adatok védelmére vonatkozó szabályok betartását.

Az adatkezelés megfelelő szintű biztonságának garantálása

- Ha az alkalmazott titkosítás különösebb szakértelem, idő- és költségráfordítás nélkül bárki által visszafejthetővé válik, úgy az már nem felel meg a tudomány és technológia állásának megfelelő szintnek. Az alkalmazott technológia elavulása értelemszerűen a titkosított adatokra jelentett kockázat növekedésével jár együtt.
- Adatbiztonsági szempontból nem megfelelő gyakorlat, ha a jelszavakat a felhasználók nem egy előre meghatározott olyan magasabb biztonsági követelményeket felállító szabályrendszer szerint kötelesek kitalálni, amelyet az adott rendszer ki is kényszerít a jelszó megadása során (pl. jelszó kötelező hossza, kötelezően megadandó különleges karakterek).

Adatkezelési nyilvántartás

 Az adatkezelési tevékenységgel kapcsolatos leíró adatok nyilvántartásának kötelezettsége az adatkezelőket terheli. A nyilvántartást áttekinthető módon és naprakészen kell vezetni.

Adatvédelmi hatásvizsgálat - Az adatkezelő által elvégzendő adatvédelmi hatásvizsgálat

- Az adatvédelmi hatásvizsgálat célja az adatkezelés jellegének feltárása, szükségességének és arányosságának vizsgálata, valamint a személyes adatok kezeléséből eredően a természetes személyek jogait és szabadságait érintő kockázatok kezelésének elősegítése e kockázatok értékelésével és a kezelésükre szolgáló intézkedések meghatározásával.
- Az adatvédelmi hatásvizsgálat alapvetően két nagy részből áll: egyrészről az adatkezelő értékeli az adatvédelmi alapelveknek történő megfelelést, kvázi egy jogi megfelelőségi elemzést végez, másrészről az adatkezelőnek értékelnie kell az adatbiztonsági intézkedéseket, azaz egy informatikai biztonsági elemzést is el kell végeznie. Az adatvédelmi hatásvizsgálatban kiemelten az adatbiztonsági intézkedések nyújtanak a legnagyobb mozgásteret a kockázatok csökkentésére.

Elfogadhatatlanul magas fennmaradó kockázat

 Elfogadhatatlanul magas fennmaradó kockázatnak minősül, ha az érintettek olyan jelentős vagy akár visszafordíthatatlan következményekkel szembesülnek, amelyeket nem tudnak leküzdeni.

Előzetes konzultáció

 Az adatvédelmi hatásvizsgálat eredményéről előzetesen konzultálni kell a felügyeleti hatósággal, ha az érintettek jogait és szabadságait érintő kockázatok adatkezelő által történt értékelését követően az adatkezelő nem tud megfelelő intézkedéseket hozni a kockázatok elfogadható szintre való csökkentésére, azaz a fennmaradó kockázatok továbbra is jelentősek. A GDPR 36. cikkének (3) bekezdése tartalmazza azokat az információkat, amelyeket az adatkezelőnek a konzultáció során ismertetnie kell. A NAIH a konzultáció során az adatkezelés tényleges folyamatát vizsgálja.

Előzetes konzultáció a jogszabálytervezetek adatvédelmi hatásvizsgálatával összefüggésben

A GDPR hatálya alá tartozó adatkezelés esetén, ha a
jogszabálytervezet előkészítése során az előkészítő által lefolytatott
adatvédelmi hatásvizsgálat eredménye alapján megállapítható, hogy a
tervezett adatkezelés magas kockázatú és az adatkezelő nem képes
azt csökkenteni, úgy a jogszabály előkészítőjének konzultációt kell
kezdeményeznie.

Adatvédelmi incidens

 A NAIH gyakorlata alapján ismertette a tipikusan előforduló incidenstípusokat, a NAIH által az adatkezelőtől jellemzően elvárt kockázatcsökkentő intézkedésekkel együtt.

Kockázatelemzés az adatvédelmi incidenssel kapcsolatban

- Az adatvédelmi incidens esetén az általánosságban feltárt kockázatok mellett feltárandók az adatok jogellenes és jogosulatlan megismerésének konkrét következményei is.
- Az érintettekre jelentett kockázat értékelése szempontjából nincs annak jelentősége, hogy az adatok mikor keletkeztek, és azokat az adatkezelő milyen célból és milyen rendszer részeként gyűjtötte eredetileg.

Az adatvédelmi incidens bejelentése

- Az adatvédelmi incidens NAIH részére történő bejelentése több csatornán tehető meg.
- A NAIH a bejelentés vizsgálata során kiemelt figyelmet fordít arra, hogy az tartalmazza-e legalább a GDPR 33. cikk (3) bekezdésében foglaltakat. Az adatkezelő által vezetett adatvédelmi-incidensnyilvántartás szóban forgó incidensre vonatkozó részének másolata is a bejelentés eleme.

Az adatvédelmi incidens bejelentésének mellőzése

 Az adatvédelmi incidenst akkor nem kell bejelenteni, ha nehézség nélkül az valószínűsíthető, hogy az incidensnek semmilyen kockázata nincs az érintettekre nézve.

Az adatvédelmi incidens bejelentésének határideje

- Az adatvédelmi incidenst az adatkezelő indokolatlan késedelem nélkül, ha lehetséges, legkésőbb 72 órával azután köteles bejelenteni, hogy az adatvédelmi incidens a tudomására jutott. Az incidensbejelentési határidő a hétvégi napokat is magába foglalja.
- Ha a tudomásszerzéstől számított 72 órás határidőt az adatkezelő nem tudja tartani, úgy minden esetben igazolnia kell a késedelmes bejelentés indokait a NAIH felé.

Az adatvédelmi incidens szakaszos bejelentése

 A bejelentésre részletekben, szakaszosan is sor kerülhet, ha nem állnak rendelkezésre pontos információk az adatvédelmi incidenssel kapcsolatban.

Intézkedések az első figyelmeztető jelzés alapján

 Az első figyelmeztető jelzés észlelése után az adatkezelő köteles megállapítani, hogy történt-e incidens, lehetőleg 72 órán belül vizsgálatot folytatni, valamint bizonyítékokat és más lényeges részleteket gyűjteni.

A felettes vezető értesítése az adatvédelmi incidensről

 Adatvédelmi incidens észlelése esetén haladéktalanul értesíteni kell a megfelelő vezetési szinten lévő felettest.

Az adatvédelmi tisztviselő értesítése az adatvédelmi incidensről

 Az adatvédelmi tisztviselőt az adatvédelmi incidens bekövetkezéséről a tudomásszerzés után haladéktalanul értesíteni kell.

Az adatvédelmi incidensek kezelésére vonatkozó belső eljárásrend

- Az adatkezelés biztonságát szolgáló megfelelő szervezési intézkedésnek tekinthető, ha az adatkezelő az adatvédelmi incidensek kezelésére vonatkozó belső szabályzatot (eljárásrendet) alakít ki, és azt következetesen betartatja. A belső felelősségi köröket, a kivizsgálás és jelentés rendjét részletesen lefektető és valamennyi érintett munkatárs számára ismert szabályzat megléte esetén az adatkezelő gyorsabban és hatékonyabban tudja kezelni a személyes adatokat is érintő biztonsági eseményeket, és tudja végső soron garantálni az adatkezelés biztonságának való megfelelést. A belső szabályzat (eljárásrend) iránymutatást adhat arra vonatkozóan is, hogy milyen módon kerül sor magas kockázatú incidensek esetén az érintettek tájékoztatására.
- A belső szabályzat (eljárásrend) elkészítése akkor várható el az adatkezelőtől, ha az az adatkezelési tevékenység vonatkozásában arányos.

Technikai és szervezési intézkedések a további kockázatok megelőzése érdekében

 Egy adatvédelmi incidens után az adatkezelő részéről indokolt lehet például a belső folyamatok felülvizsgálata, további szűrők, ellenőrzések beiktatása a munkafolyamatba, a munkatársak adatvédelmi tudatosságának növelése, a rendszerhiba azonnali kijavítása, útmutatók kiadása, hibabejelentő e-mail cím létrehozása.

Az érintettek tájékoztatása az adatvédelmi incidensről

- Azért szükséges tájékoztatni az érintetteket az adatvédelmi incidensről, mert a kikerült adatok tekintetében a magánszférájukra gyakorolt hatás és kockázatok csökkenthetőek azáltal, ha tudomással bírnak róla, hogy az adataik egy incidensben lehettek érintettek.
- Nem szükséges az adatvédelmi incidensből eredő, valószínűsíthető következményekről is tájékoztatni az érintetteket, ha azok már ténylegesen be is következtek, és az érintett előtt jellegükből fakadóan már ismertek voltak.

Az érintettek tájékoztatása az adatvédelmi incidensről nyilvánosan közzétett információk útján

- Nem mentesíti az adatkezelőt az érintett adatvédelmi incidensről való tájékoztatásának kötelezettsége alól, ha az érintettek egyenkénti tájékoztatására nincs lehetőség a pontos értesítési címük hiánya miatt. Ebben az esetben nyilvánosan közzétett információk révén megvalósítható az érintettek megfelelő tájékoztatása az incidens körülményeiről. A személyazonossággal való esetleges visszaélések megelőzése érdekében egyébként is indokolt a nyilvános közzététel útján való tájékoztatás, ha más tájékoztatásra nincs mód.
- Ugyancsak nyilvánosan közzétett információk útján kell tájékoztatni az érintetteket (vagy olyan hasonló intézkedést kell hozni, amely biztosítja az érintettek hasonlóan hatékony tájékoztatását), ha az egyenkénti tájékoztatás aránytalan erőfeszítést tenne szükségessé.

Az adatvédelmi incidens nyilvántartása

 Az adatkezelőknek a kockázati besorolástól függetlenül minden adatvédelmi incidenst nyilván kell tartaniuk. Ebben fel kell tüntetni az adatvédelmi incidenshez kapcsolódó tényeket, az incidens hatásait és az orvoslására tett intézkedéseket.

Határon átnyúló adatkezeléssel kapcsolatos adatvédelmi incidensek

 A NAIH eljárása határon átnyúló adatkezeléssel kapcsolatos incidenseknél attól függ, hogy az adatkezelő vagy az adatfeldolgozó tevékenységi központja Magyarországon található-e vagy sem. A NAIH jár el fő felügyeleti hatóságként, ha az incidenssel érintett, határon átnyúló adatkezelést folytató adatkezelő tevékenységi központja Magyarországon van.

Magatartási kódex

- Az adatkezelők vagy adatfeldolgozók kategóriáit képviselő egyesületek és egyéb szervezetek magatartási kódexeket dolgozhatnak ki, hogy pontosítsák a GDPR alkalmazását. A NAIH a GDPR szerinti magatartási kódexek tervezetének, kiegészítésének vagy módosításának jóváhagyása iránti kérelmek benyújtása esetén adatkezelési engedélyezési eljárást folytat le.
- A magatartási kódex a GDPR által megnevezett olyan eszköz, amelynek önkéntes alkalmazása segít az adatkezelőknek abban, hogy a GDPR-nak való megfelelést biztosítsák.

Honlappal kapcsolatos adatkezelés

- Az olyan sütik, szervernaplók vagy egyéb személyes adatok kezelését, amelyek az adott honlap alapvető működéséhez és az informatikai rendszer biztonságához szükségesek, általában jogos érdekre célszerű alapozni.
- Az olyan sütik, szervernaplók vagy egyéb személyes adatok kezelésére, amelyek az adott honlap alapvető működéséhez és az informatikai rendszer biztonságához nem szükségesek, általában a hozzájárulás szolgálhat jogalapként.
- A honlapok adatkezelésével és a közvetlen üzletszerzéssel kapcsolatos speciális szabályokat a jelenleg még csak tagállami egyeztetés alatt lévő új, elektronikus hírközlési adatvédelmi rendelet (ePrivacy Rendelet) fogja tartalmazni.

Helyi önkormányzat adatkezelése

• Egy esetleges jövőbeni biztonsági kamerás adatkezelés megkezdése előtt tisztázandó, hogy azzal kapcsolatban a helyi önkormányzat mely szerve mely döntéseket jogosult meghozni, ezzel kapcsolatban hogyan alakul a feladat- és hatáskör elosztása. Magáról az adatkezelés megkezdéséről és annak feltételeiről is a helyi önkormányzat képviselőtestülete vagy a képviselőtestület döntése által erre kijelölt szerve kell hogy formális döntést hozzon, az általános adatvédelmi rendeletnek történő megfelelést igazoló alapos dokumentáció ismeretében.

A munkavállaló mint adatkezelő

• A munkahelyi e-mail fiók, továbbá a munkavállaló rendelkezésére bocsátott laptop, illetve telefon adattartalma személyes adatnak, a személyes adaton elvégzett bármely művelet pedig adatkezelésnek minősül. Amennyiben az adatkezelés a munkavégzéssel összefügg, annak érdekében történik, a munkavállaló lényegében a munkáltató mint adatkezelő nevében jár el, és e tevékenysége mint adatkezelői tevékenység is a munkáltatónak tudható be.

A munkavállaló adatkezelési tevékenysége

- Ha a munkavállaló használja az ún. "céges e-mail fiókot" függetlenül attól, hogy a munkáltató egyébként megtiltja vagy engedélyezi a magáncélú használatot –, az abban tárolt személyes adatok tekintetében maga is adatkezelési tevékenységet végez.
- Ha a munkavállaló a munkáltató által biztosított e-mail fiókban a munka végzésével össze nem függő – magáncélú – tevékenységet is folytat, és ennek kapcsán a saját és a legtöbb esetben más harmadik személyek személyes adatait kezeli, nem egyértelmű az adatkezelő személyének meghatározása, mivel az adatkezelés célját nem a munkáltató határozza meg, hanem a munkavállaló, aki ezáltal adott esetben maga is adatkezelővé válik a harmadik személyek személyes adatai tekintetében a munkavégzésével semmilyen módon össze nem függő adatkezelés vonatkozásában.

A munkavállaló részére nyújtott tájékoztatás

 Ahhoz, hogy az adatkezelés jogszerű és átlátható legyen, követelmény, hogy a munkáltatónak előzetesen részletes tájékoztatást kell biztosítania a munkavállalók számára általánosságban az ún. "céges email fiók" adott esetben történő áttekintésének lehetőségéről, illetve a konkrét áttekintés, dokumentumkeresés előtt is.

A munkavállaló személyes adatai munkáltató általi kezelésére irányadó szabályok

 A munkáltatónak a tudomására jutott (munkavállalói) személyes adatok tekintetében mint adatkezelőnek a mindenkor hatályos jogszabályi rendelkezéseknek megfelelően kell eljárnia.

A munkavállaló erkölcsi bizonyítványának munkáltató általi kezelése

- Munkaviszonyban a munkáltatók egyrészt az általános adatvédelmi rendelet 6. cikk (1) bekezdés c) pontja és az adatkezelés részleteit szabályozó törvényi felhatalmazás alapján kezelhetik a munkavállalók bűncselekményre, illetve a kapcsolódó biztonsági intézkedésre, a büntetlen előélet megállapítására vonatkozó személyes adatait. Törvényi felhatalmazás hiányában a munkáltatók a munkavállalók bűncselekményre, illetve a kapcsolódó biztonsági intézkedésre, a büntetlen előélet megállapítására vonatkozó személyes adatait az általános adatvédelmi rendelet 6. cikk (1) bekezdés f) pontja szerinti jogos érdek alapján és a 9. cikk (2) bekezdés b) pontja szerinti feltétel teljesülése esetén kezelhetik.
- A munkáltatók csak az erkölcsi bizonyítvány bemutatására hívhatják fel a munkavállalókat, arról azonban másolatot nem készíthetnek.

A munkavállalók kötelező biometrikus azonosítása

 A munkavállalók biometrikus adatai esetében is irányadó, hogy erős függelmi viszonyokban a hozzájárulás jogcím főszabály szerint nem alkalmazható a személyes adatok kezelésére. Ugyanezen okból a munkaszerződésbe vagy kollektív szerződésbe foglalt biometrikus adatszolgáltatási kötelezettség sem jogszerű, és ez az adatkezelés a munkaszerződés teljesítéséhez nem is feltétlenül szükséges. Elsősorban a jogos érdek jogalap jöhet szóba a munkahelyen történő biometrikus adat kezelésére, ha ennek fennállnak a feltételei. A biometrikus adatok mint különleges adatok kezelése esetén további jogszerűségi feltételeket ír elő a GDPR 9. cikke.

A munkáltató által a munkavállaló rendelkezésére bocsátott e-mail fiókkal, számítástechnikai eszközzel kapcsolatos adatkezelés

• Ha a munkavállaló használatában lévő, számára a munkáltató által biztosított úgynevezett "céges e-mail fiók" esetében megvalósuló adatkezelés a munkavégzéssel összefügg, annak érdekében történik, akkor a munkavállaló lényegében a munkáltató mint adatkezelő nevében jár el, és e tevékenysége mint adatkezelői tevékenység is a munkáltatónak tudható be. A munkavállalói e-mail fiók teljes tartalmát – beleértve a magáncélú leveleket is – egységes adatbázisként archiválja és tárolja a munkáltató. Ugyanakkor az a tény, hogy a munkavállaló magáncélú személyes adatai vonatkozásában a munkáltató adott esetben adatkezelőnek minősül, nem jelenti egyúttal azt is, hogy az ilyen célból kezelt személyes adatok kezelése a részéről minden esetben jogszerű, hiszen ha a munkáltató oldalán nem azonosítható ezen adatok kezelésének semmilyen jogszerű célja, illetve a jogalapja, akkor az ilyen adatok tároláson kívüli kezelése nem lesz jogszerű, a munkáltató részéről az ilyen személyes adatok nem használhatóak.

A munkáltató által a munkavállaló rendelkezésére bocsátott e-mail fiókkal, számítástechnikai eszközzel kapcsolatos adatkezelés

- A munkáltatónak mint adatkezelőnek e vonatkozásban mindenekelőtt tájékoztatnia kell a munkavállalót a tervezett adatkezelési műveletről, és lehetőséget kell biztosítania számára, hogy az adatok kezelését (törlését) kontrollálhassa, és – ha a kérdéses adatok törlése esetén azok a munkavállaló számára a továbbiakban már nem lennének elérhetők – a munkáltató által nem kezelhető adatokat a maga számára saját eszközre mentse.
- A munkáltatónak egy belső szabályzatot célszerű megalkotnia a munkavállalók rendelkezésére bocsátott e-mail fiókok használatának szabályairól.

Volt munkavállaló e-mail fiókjai archivált tartalmának tárolása és az azokban történő dokumentumkeresés

• Elfogadható a munkavállalók magáncélra is használt e-mail fiókjai tartalmának tárolása azon okból, hogy a hivatali működéshez, munkavégzéshez szükséges dokumentumokat megőrizze a munkáltató a munkafolyamatok folytonosságának biztosítása érdekében, meghatározott ideig, azonban ehhez megfelelő jogalappal kell rendelkeznie, és különbséget kell tenni a levelek tartalma között aszerint, hogy azok a munkavégzéssel függnek össze, vagy magánjellegű e-mailekről van szó. A munkaviszony megszűnése után szintén ezen célból archiválhatók, kezelhetők az elektronikus levelek, azonban a kifejezetten magánjellegű levelezéseket főszabály szerint nem lehet archiválni, tekintettel arra is, hogy azok kezelése a munkáltató oldaláról nem lehet szükséges semmilyen szempontból.

A munkavállaló hozzájárulása az adatkezeléshez

 Az érintett hozzájárulása tipikusan nem képezheti az adatkezelés érvényes jogalapját erős függelmi jogviszonyokban, így a munkaviszonyokban. Egyes kivételes esetekben azonban, ha a hozzájárulás szabadon és következményektől mentesen megtagadható, továbbá ha a hozzájárulás nem a munkaviszony fenntartásának feltétele, akkor az adatkezelés jogalapjául az érintett hozzájárulása is szolgálhat.

A munkavállaló személyes adatainak kezelése a munkáltatóval kötött szerződés teljesítése érdekében

 Erős függelmi viszonyokban (így munkaviszonyban) a hozzájárulás jogcím főszabály szerint nem alkalmazható a személyes adatok kezelésére. Ugyanezen okból a munkaszerződésbe foglalt adatszolgáltatási kötelezettség sem jogszerű.

A munkáltató által kezelt személyes adatok törlése

- Az adatkezelőnek olyan módon kell törölnie az érintett személyes adatát, hogy annak helyreállítása a továbbiakban ne legyen lehetséges. E tekintetében nincs különbség abban a tekintetben, hogy az érintett az adatkezelő munkavállalója vagy az ügyfele.
- A munkáltató kötelezettsége annak bizonyítása, hogy a személyes adatok törlése megtörtént. A fentiekre tekintettel célszerű írásban, bizonyító erővel rendelkező módon dokumentálni a személyes adatok törlését. Ennek megfelelő módja lehet az, ha az adatok törléséről jegyzőkönyvet készítenek.

A munkáltató által a munkavállaló rendelkezésére bocsátott e-mail fiók ellenőrzése

- A munkavállaló munkavégzésének a munkáltató általi ellenőrzése céljából végzett adatkezelés esetében az adatkezelés jogalapja a jogos érdek jogalapja lehet. Az adatkezelő akkor jár el a kellő gondossággal, ha a jogos érdek jogalapjára alapított adatkezelés megkezdését megelőzően elvégzi az érdekmérlegelést.
- Az ellenőrzéssel összefüggő adatkezelés esetében kiemelt figyelmet kell fordítani a célhoz kötött adatkezelés elvén és a szükségesség-arányosság követelményén túl valamennyi érintett magánszférájára is, hiszen adott esetben különféle, a munkaviszonyhoz nem kapcsolódó személyes adat is a munkáltató tudomására juthat, illetve vele munkaviszonyban nem álló személyek személyes adatait is megismerheti.
- A magánjellegű levelekkel kapcsolatban szükséges kiemelni, hogy az ilyen e-mailek tartalmát a munkáltató főszabály szerint nem jogosult megismerni, arra csak rendkívül nyomós okból, kivételes esetben kerülhet sor. A munkáltató rendes körülmények között nem jogosult az e-mail fiókban tárolt magánjellegű e-mailek tartalmát ellenőrizni még akkor sem, ha az ellenőrzés tényéről előzetesen a munkavállalókat tájékoztatta.

A munkavállaló kamerával történő megfigyelése

- A munkahelyi kamerás megfigyeléssel összefüggő adatkezelés esetében lényeges követelmény, hogy a munkavállaló mint érintett az adatkezelésről megfelelő, átlátható és könnyen értelmezhető tájékoztatást kapjon. Az adatkezelőnek a tájékoztatást tömör, átlátható, érthető és könnyen hozzáférhető formában, világosan és közérthetően megfogalmazva kell nyújtania, írásban vagy más módon – ideértve adott esetben az elektronikus utat is. A NAIH ugyanakkor minden esetben az írásbeli formát javasolja azon okból, hogy – az elszámoltathatóság elvéből is következően – az adatkezelőnek, a munkáltatónak kell bizonyítania, igazolnia a megfelelő előzetes tájékoztatás megtörténtét.
- A kamerás megfigyelés abszolút korlátját jelenti az emberi méltóság tiszteletben tartása, ezért kamerákat nem lehet működtetni a munkavállalók és az általuk végzett tevékenység állandó jellegű megfigyelésére. Jogellenesnek és tisztességtelennek tekinthető az olyan elektronikus megfigyelőrendszer alkalmazása, amelynek célja a munkavállalók munkahelyi viselkedésének a befolyásolása, folyamatos megfigyelése, ellenőrzése.

A bírság kiszabásának indokoltsága

 A NAIH hivatalból vizsgálja meg, hogy indokolt-e az adatkezelővel szemben adatvédelmi bírság kiszabása, mérlegelve az ügy összes releváns körülményét, megállapítva, hogy a feltárt jogsértés esetében a figyelmeztetés arányos, illetve visszatartó erejű szankciónak minősül-e.

A bírság kiszabása során figyelembe vett tényezők (az enyhítő körülmények kivételével)

 A NAIH a bírságot kiszabó határozataiban ismerteti a bírság mértékének megállapítása során figyelembe vett tényezőket.

A bírság kiszabása során figyelembe vett enyhítő körülmények

 A NAIH a bírságot kiszabó határozataiban ismerteti a bírság mértékének megállapítása során figyelembe vett enyhítő körülményeket.

A személyes adatok hatékonyabb védelme

Az adatok kezeléséhez egyértelmű beleegyezés szükséges

Korlátozott lehetőségek a döntéshozatalhoz alkalmazott automatizált adatkezelésre, például a "profilalkotás" esetében Az adatok helyesbítéséhez és eltávolításához való jog, ideértve a gyermekkorból származó adatok tárolásának egszüntetéséhez való jogot

Részletesebb és világosabb tájékoztatás az adatkezelésről Az adatok szolgáltatók közötti áthelyezésére vonatkozó jog

Könnyebb hozzáférés a személyes adatokhoz

Az adatok biztonságának sérüléséről való értesülés joga Megfelelőbb biztosítékok a személyes adatok Unión kívüli továbbítása esetén

Kedvezőbb üzleti feltételek

Egyenlő esélyek az Unióban élők számára árukat vagy szolgáltatásokat kínáló, valamennyi uniós és nem uniós vállalkozás számára

egységes szabályok Európa-szerte A vállalkozások

– főként a kkv-k –
számára a digitális
egységes piac
kínálta lehetőségek
maximalizálását
lehetővé tévő
szabályok

Kockázatalapú megközelítés: az adatkezelők kötelezettségei az adatkezeléssel járó kockázatok szintjéhez igazodnak

Következetesebb alkalmazás és hatékony jogérvényesítés

- Az egyéneknek és a vállalkozásoknak lehetőségük van arra, hogy ügyükkel hozzájuk közel található adatvédelmi hatóság és bíróság foglalkozzon
- egyablakos ügyintézés mind az egyének, mind a vállalkozások számára a több tagállamot érintő ügyekben a nemzeti adatvédelmi hatóságok közötti együttműködésnek köszönhetően

VAGY

Köszönöm a figyelmet! Dr. Szilágyi Gábor szilagyi.gabor@law.unideb.hu